RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 9 - Wed. Oct. 9, 1991 FINNISH AMERICAN WEEKLY 87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 40 50 cents

Juhlamieltä Imatralla

BROOKLYN, NY - Kansallisseura Imatra huomioi 100 -vuotista toimintaansa repäisevästi syyskuun 19.-22. päivinä järjestämällä nelipäiväiset juhlat, joiden ohjelmasta löytyi jokaiselle jotakin.

Lauantain pääjuhla alkoi välittömästi sen jälkeen kun 40th Streetin Imatra haalin edustan korttelinosuus oli vihitty Finlandia Streetiksi. Kadun kaksoisnimi on satavuotisjuhlien pysyvä muisto Brooklynin Finntownille.

Juhlan kunniavieraina nähtiin Suomen ulkoministeri **Paavo Väyrynen**, suurlähettiläs **Jukka Valtasaari** ja rouva **Etel Valtasaari**, New Yorkin pääkonsuli **Garth Castrén** ja rouva **Marjaana Castrén**, opetusministeriön kansliapäällikkö **Jaakko Numminen**, Kainuun Sanomien päätoimittaja **Keijo Korhonen** ja New Yorkin Uutisten entinen päätoimittaja **Anita Korhonen** sekä Suomi-Seuran varapuheenjohtaja **Raili Laitinen**.

Valitettavasti juhlan alkaminen viivähti niin paljon, että koko Suomen hallituksen edustus joutui poistumaan paikalta jo alkuvaiheessa.

Illan ohjelma noudatteli suo-
jatkuu sivulla 2

Tyyne Kalervo (toinen oik.) halusi kiittää ja kukittaa Juha Mäkipään (vas.), Lempi Issakaisen, Anne Leirolan ja Maire ja Veikko Laihon, jotka hänen mukaansa olivat tehneet suunnattomasti työtä Imatran 100-vuotisjuhlien onnistumiseksi.

Senaattori Kerrey myös presidenttiehdokkaaksi

LINCOLN, Neb. - Vietnamin sodan veteraani senaattori **Bob Kerrey**, joka ilmoitti aikaisemmin tänä vuonna, ettei hän haluaisi olla maan presidentti, liittyi kuitenkin demokraattien presidenttiehdokaskilpaan mukaan. Kampanjansa avajaispuheessa hän ilmoitti, että nyt on 11 vuoden pahanlaatuinen valtion ongelmien laiminlyönti lopetettava.

Avajaispuheensa Kerrey piti osavaltion pääkaupungissa, jossa hän on toiminut myös yhden kauden kuvernöörinä. Kelley ilmoitti, että republikaanien politiikalle on saatava päätös. Politiikalle, joka on johtanut maan kasvavaan velkakierteeseen, terveydenhuollon leikkauksiin, huonontuneeseen koulutussysteemiin ja pysähtyneeseen elämisen tasoon.

"Pyrin presidentiksi, sillä lasteni tulevaisuudesta kantamani huoli on jo nyt liian monen amerikkalaisen todellisuutta. Nyt on sellaisen johtajan aika, jonka painopiste on enemmän hyvinvoinnissa kuin yleisessä hyväksynnässä ja suosiossa, enemmän seuraavassa vuosisadassa kuin seuraavissa vaaleissa", Kerrey selvitteli ajatuksiaan.

Kerreyn mielestä hänen aseensa taistelussa demokraattien presenttiehdokaspaikasta on siinä, että hän huomioi keskiluokan hankalat ongelmat - terveydenhuollon huikeat kustannukset, collegeopiskelun ja omistusasumisen, mainitakseen kolme esimerkkiä. Hän ei maininnut puheessaan lähes lainkaan puolueen perinteistä äänestäjäkuntaa, köyhiä ja vähemmistökansoja.

Vaikkakin hän ylisti äskettäin presidentti Bushin asevarustelukontrollia ja suomi demokraattien pessimismiä, Kerrey kuitenkin pitää Bushia ja hänen edeltäjiään vastuussa maata vaivaavista vaikeuksista. Bushin vertailuun hän löysi yhtymäkohtia menestyksellisestä liike-elämästään

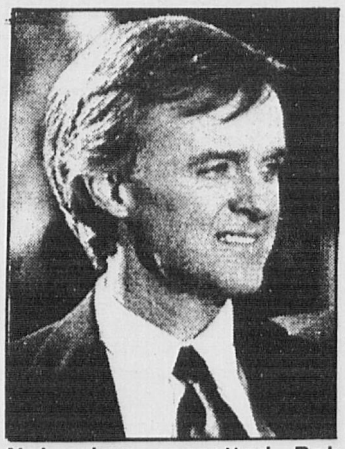

Nebraskan senaattori Bob Kerrey on lähtenyt mukaan vuoden 1992 presidenttipeliin.

Totta puhuen hän tuo mieleeni muutamat liike-elämän johtajat: hänen ympärillään ihmiset viihtyvät, ja kaikki hänen työntekijänsä rakastavat häntä. Mutta tämä liikemaailma menettää rahaa. Hän tarjoaa vain tekosyitä sille, miksei mitään voida tehdä.

Amerikassa on aika vaihtaa johtajat, ilmoitti Kerrey noin 5,000 ihmiselle, jotka olivat tulleet Lincolnin keskustaan katsomaan ensimmäistä nebraskalaista presidenttiehdokasta sitten William Jennings Bryanin vuoden 1896 ehdokkuuden.

Pidetty uusi tulokas

Poikamaisen näköinen Kerrey, 48, on toiminut yhden kauden Nebraskan kuvernöörinä ja 33 kuukautta senaatin jäsenenä. Hänestä tuli nyt neljäs demokraatti, joka on ilmaissut halukkuutensa taistella Bushia vastaan.

Bushin kannatus pysyy kuitenkin suurena, mutta on havaittavissa merkkejä siitä, että valitsijakunta on alkanut miettiä niitä maan sisäisiä ongelmia, joista Kerreykin mainitsi puheessaan.

Arkansilaisen kuvernööri Bill Clintonin on odotettu julkistavansa myös lähipäivinä presidenttiehdokkuutensa. Hän olisi näin ollen viides demokraattiehdokas. Aikaisemmat presidenttikilpaan ilmoittautuneet kandidaatit ovat: entinen senaattori Paul E. Tsongas Massachusettsista, senaattori Tom Harkin Iowasta, kuvernööri L. Douglas Wilder Virginiasta. Entisen kalifornialaisen kuvernööri Edmund G. Brown Jr:n on odotettu ilmoittavan myös ehdokkuutensa.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA pages 8-10

- Consul General Garth Castrén to speak at RAIVAAJA tribute
- Tokoi foresaw Soviet failure
- RAIVAAJA tribute continues

Juhlamieltä Imatralla

jatkoa etusivulta

malaishaalien perinteistä tapaa: sitä oli paljon ja pitkälti. Liiankin pitkälti, ehti yksi ja toinen huokaista väentäyteisessä juhlasalissa.

Moniin vuosiin ei Imatralla olla nähty tälläistä väkijoukkoa. Yläkerran sali oli ohjelman aikana niin täynnä, että vähäinenkin liikkuminen oli lähes mahdottomuus. Juhlakomiteassa toimineen **Maire Laihon** mukaan tulijoita olisi ollut vaikka millä mitalla, mutta "heille oli ollut pakko sanoa vain ei".

Juhlan alkajaisiksi laulettiin sekä Suomen että Yhdysvaltain kansallislaulut **Hannu Mäkipuron** johdolla. Pianosäestyksestä vastasi **Mark Mäkipuro.**

Juontajana toiminut **Juha Mäkipää** kertoi Imatra seuran olevan yhden vanhimmista ja tunnetuimmista suomalaisseuroista Yhdysvalloissa. "Se on ollut suomalaisen kulttuurin keskus ja tukikohta siirtolaisille," hän totesi.

Sitä seurasi Imatran puheenjohtaja **Veikko Laihon** tervetuliaistoivotukset.

Hannu Mäkipuro lauloi sitten juhlien kunniaksi säveltämänsä *Imatran valssin* poikansa Hannun pianosäestyksen myötä. Toisena kappaleena kuultiin Markun säveltämä *Melodrama*. Tämä isä ja poika duetto on viimevuosina esiintynyt useasti Imatran eri tilaisuuksissa. Kuten usein aikaisemminkin Mark vastasi nytkin äänilaitteiston toiminnasta **Judy Burlesonin** avustuksella.

Hannu välitti myös Connecticutissa toimivien Finnish American Heritage Societyn että Aura Seuran tervehdykset.

Tuula Malmin valmistama aito suomalainen seisova pöytä sai ruokaisiloijen kiitokset.

Imatra Big Band soitti 100-vuotisjuhlien tanssimusiikin.

Miss Finlandia 1990 **Kristina Jensen** tervehti yleisöä kertomalla Suomeen kesällä tekemästään voittomatkastaan.

Jensen kertoi lähteneensä 10-päiväiselle matkalleen hurrikaani Bobin ja Neuvostoliiton vallankumouksen pyörteissä, mutta siitä huolimatta matkakokemukset olivat vain positiivisia. Amerikkalaisten paljous oli ihmetyttänyt. Serkkujensa ohjaamana hän tutustui suomalaiseen diskoelämään ja pääsi osallistumaan jopa polttareihin. Parasta kuitenkin oli rantasauna, ruisleipä ja makkara.

Kristina Jensen
Miss Finlandia 1990

Suurlähettiläs Valtasaari toi Suomen hallituksen ja oman tervehdyksensä. "Muutosta on haettu monin eri tavoin," hän totesi. "Ne, jotka muuttivat Yhdysvaltoihin, etsivät sitä Manhattanilta ja Brooklynista", hän jatkoi.

"Perustettiin kirkkoja, raittiusseuroja, sanomalehtiä. Vapaa-aikakin käytettiin hyödyllisesti."

Valtasaari totesi, että seurat olivat monille suomalaisille ikäänkuin toisia koteja. Niissä uurastettiin myös ahkerasti Suomen hyväksi tukemalla suomalaista kulttuuria koskaan unohtamatta entistä kotimaata.

"Toivotan juhlivalle Imatralle onnea ja menestystä tuleville vuosille," hän sanoi tervehdyksensä päätteeksi.

Raisiolaiset **Malhon** veljekset vaimoineen, **Kalle** ja **Erja-Sisko** sekä **Jussi** ja **Merja**, viihdyttivät yleisöä vauhdikkaalla tanssiesityksellään. 12-vuotias **Tuomas Holmberg** Long Islandilta soitti viulua **Helen Yen** säestäessä pianolla. Yen säesti myös laulaja **Hong-Yu Cheniä**.

Ohjelma jatkui taikuri **Kai Tiippanan** tempuilla, Ruotsissa asuvan **Ari Finnen** kansanmusiikkilaulelmilla ja **Elli Sonkkasen** kanteleensoitolla.

Keijo Korhosen juhlapuheen jälkeen kuultiin **Elina Kurosen** laulua ja nähtiin **Vantaan Kansanperinteen Ystävien** tanhuesityksiä. **Helka Hynninen** lauloi aviomiehensä **Lasse Hynnisen** hanurisäestyksen tahdissa Floridassa asuvan Karin Kahillin sävellyksen *Kotimaani unelma*.

Trumpetisti **Esko Nousiainen** toi lavalle seurakseen yhden maalauksistaan todeten "heidän soittavan samaa sävelmää omalla tavallaan". Kyseessä oli *Tuonne taakse metsämaan.*

jatkuu seuraavall sivulla

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass. Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. tp 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:
USA: 12 mo. - $23.00; 6 mo. - $15.00; 3 mo. - $11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - $28.00; 6 mo. - $20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint wihout charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: **Yhteensä $5,034.45**

Saima ja **Edward Helanderin** muistolle
Margaret Peterson, Maynard, MA $100.00

Wäinö Kosken muistolle
Vieno & Armas Linnus, Westminster, MA $25.00

Martti & Laina Peltola, Lunenburg, MA $10.00
Matti Soikkeli, Braintree, MA $25.00
Yrjö Kainu, West Palm Beach, FL $5.00

Kiitos lahjoittajille!

Exchange rate

Sewptember 30, 1991

1 Finnish mark = US$ .2469

US$ = 4.0500 FMK

Foreign exchange, New York prices. Rates for trades of $1 million minimum.

Nimipäivät

Lokakuun 16 p., Sirkka, Sirkku
Lokakuun 17 p., Saini
Lokakuun 18 p., Satu, Säde
Lokakuun 19 p., Uljas
Lokakuun 20 p., Kauno
Lokakuun 21 p., Ursula
Lokakun 22 p., Anitta, Anita, Anja

JUHLAMIELTÄ . . .
jatkoa edellissivulta

Illan ohjelmaosuus päättyi **Järvenpään Mieslaulajien** kajauttamaan Sibeliuksen *Finlandiaan* kuoron johtajan **Jarmo Kukkosen** johdolla.

Monta tuntia tuoleillaan kärsivällisesti istunut yleisö ei enää malttanut odottaa ruokien pöytään tarjoilua, vaan ryntäsi herkkuja tulvineen seisovan pöydän ääreen ikäänkuin olisi nähnyt nälkää useamman päivän.

Tuula Malmin pitopöydän antimia riitti kyllä niillekin, jotka jaksoivat (tai joutuivat, koska eivät kerta kaikkiaan päässeet pois tuoleiltaan) odottaa omaa vuoroaan kärsivällisesti.

Aterioimisen aikana **Imatra Big Band** viihdytti musiikillaan. Orkesteri huolehti myös illan tanssimusiikista ja sai solistikseen **The Walsh Sisters** -trion.

Loppuilta kului erilaisten tervehdysten, kiitosten ja kunniamerkkien jaossa. Imatran kunniakirjoilla kiitti seuran puheenjohtaja Veikko Laiho seuraavia aktiivijäseniä: **John Aarnio, Marja Bendixen, Lempi Issakainen, Aili Johnson, Tyyni Kalervo, Marita Koivu, Maire Laiho, Harry Manner, Jean Pellinen, Aino Väre** ja **Eric Williams**.

Tyyni Kalervo puolestaan halusi kukittaa neljä 100-vuotiskomitean jäsentä, jotka hänen mukaansa olivat uhranneet aikaansa ja energiaansa juhlien hyväksi muitakin järjestelijöitä enemmän. He olivat puheenjohtaja Laiho, Maire Laiho, **Anne Leirola** ja Juha Mäkipää.

Lauantaisen pääjuhlan lisäksi ohjelmatilaisuuksia järjestettiin Imatran suojissa myös perjantaina ja sunnuntaina. Niissä nähtiin pääjuhlassa esiintyineiden lisäksi mm. **New Yorkin Naisvoimistelijoiden** (joukossa tosin pari miestäkin) tanhuesityksiä.

jatkuu sivulla 4

Kalle ja Erja-Sisko Malholta tanssi luisti luontevasti.

New Yorkin Naisvoimistelijat esiintymisvuorossa.

Keijo Korhonen:

Suomalaiset ottakoot oppia amerikansuomalaisista

Juhlapuhuja päätoimittaja Keijo Korhonen kehotti suomalaisia ottamaan oppia amerikansuomalaisista.

Imatra Seuran 100-vuotisjuhlien juhlapuheen piti *Kainuun Sanomien* päätoimittaja, filosifian tohtori **Keijo Korhonen**, joka tuli tutuksi monille suur-New Yorkin suomalaisille palvellessaan Suomen YK:n suurlähettiläänä.

Korhonen oli valmistanut puheensa paremminkin suomalaisia kuin amerikansuomalaisia koskevaksi. Sen keskeisenä teemana oli Suomen mahdollinen jäsenyys Euroopan Yhteisössä. Kaikki suomalaiset tietävät Korhosen kiivaasti vastustavan tätä jäsenyyttä, ja sen hän ilmaisi Imatran yleisöllekin.

Korhosen mukaan jälleen kerran suomalaisten on vastattava vanhaan kysymykseen: mitä on olla suomalainen?

"Olemmeko valmiita luopumaan omastamme pelkän aineellisen hyödyn ja hyvinvoinnin tavoittelussa? Jätämmekö maa-alueemme ja kansamme sulautumaan mahtavampaan kokonaisuuteen, maanosan syrjäisenä reuna-alueena? Vai järjestämmekö taloudelliset ja poliittiset suhteemme muuttuvaan Eurooppaan siten, että Suomen henkinen ja kansallinen omintakeisuus, identiteetti, yhä voi säilyä?" Korhonen kysyi.

Korhosen mukaan tämänpäivän Suomi voisi tulla hakemaan vastausta amerikansuomalaisten keskuudesta. Hän muistutti kuulujoita siitä, että Yhdysvaltoihin muuttaneet suomalaiset eivät tulleet tänne toisten elätettäviksi, vaan olivat valmiita ja halukkaita kovaan työntekoon. "Te tulitte köyhinä, mutta pää pystyssä. Te olette olleet kovia, sitkeitä ja tulevaisuudenuskoisia ihmisiä, todellisia suomalaisia."

Suomalaiset saivat arvostusta tunnollisuudestaan ja yrittämisen halustaan. Mutta heidän omanarvontuntonsa vahvistui vasta toisten suomalaisten tuella ja seurassa. Monet tarvitsivat myös apua ja lohdutusta. Sekin yhdisti ja ajoi yhteen. "Turhaan ei Brooklyniin syntyneen suomalaisten yhteenliittymän nimi alusta alkaen ollut ja yhä on juuri Finnish Aid Society", Korhonen totesi.

Korhonen ylisti suomalaisia myös heidän talkoohengestään, mikä hänen mukaansa on erityisesti suomalaisille tyypillinen toimintamuoto.

Imatra on auttanut myös pitämään yhteyksiä Suomeen. Se on välittänyt Suomi-tietoutta ja on tarjonnut tapaamispaikan vanhasta maasta tulleille. Se on toiminut suomalaistaiteilijoiden esiintymisareenana.

Unohtumaton on myös Imatran antama aineellinen ja henkinen tuki Suomelle arityisesti talvisodan ja jatkosodan aikana. Tämä apu jatkui pitkälle sodan jälkeenkin Amerikan pakettien muodossa.

Tämä apu on huomioitu myöhempinä vuosina roolien vaihtuessa. "On ollut enemmän kuin paikallaan, että vaurastunut ja paikkansa Euroopan vapaiden kansojen keskuudessa vakiinnuttanut Suomi on opetusministeriön välityksellä viime vuosikymmeninä voinut joitakin kertoja vastaavasti Imatraa sen vaikeuksissa tukea," Korhosen sanoi.

Suomalaisjärjestöjen ja suomalaisuuden perinnön säilyminen Yhdysvalloissa on Korhosen mukaan paljolti kiinni kolmannen ja neljännen polven amerikansuomalaisista. "He eivät useinkaan osaa enää suomea, heillä ei ole vanhan kotimaan kokemuksia. Mutta monet heistä ovat hyvin halukkaita löytämään jälleen juurensa ha solmimaan suhteet esi-isiensä kotimaahan sekä pitämään niitä yllä."

Puheensa lopussa Korhonen palasi suomalaisuuden kysymykseen. "Henki on loppujen lopuksi tärkeämpi kuin aine. Ainakin sen opetuksen antavat teidän amerikansuomalaisten ja teidän yhteisöjenne vaiheet," hän totesi.

Korhosen mukaan Suomen henkinen lama on aineellistakin vaikeampi. "Suomi on menettänyt tietoisuuden kansallisesta tehtävästään, siitä, mitä on olla suomalainen tässä ja nyt, 2000-luvulle pian siirryttäessä."

Suomalaisten tulisi päästä eroon huososta itsetunnostaan, eikä murehtia sitä, että "joudumme syrjään ja eristetyksi, jos emme pääse oikean klubin jäseneksi".

"Mutta luulen, että henkinen voima vielä Suomestakin löytyy. Suomi ei ole vieläkään kaupan. Se on suomalaisten maa, ja sellaisena se säilyy," Korhonen julisti puheensa lopuksi.

Syövän ja säteilyn yhteyksiä tutkittu

Suomalaiset eivät altistu niin voimakkaille sähkö- ja magneettikentille, että suomalaisten viranomaisten asettamat raja-arvot ylittyisivät. Tämä ilmenee Sähkölaitosyhdistyksen kokoamasta koulutusaineistosta.

Sähkömagneettisia kenttiä on ympäristössä luonnostaan. Auringonvalo on sähkömagneettista aaltoliikettä, samoin kallioperästä peräisin oleva ionisoiva säteily. Myös ihmisten toiminta aiheuttaa sähkömagneettisia ilmiöitä, tästä esimerkkejä ovat mikroaallot ja radioaallot.

Suomalaisissa tutkimuksissa on todettu, etteivät Suomessa esiintyvät kentät aiheuta terveyshaittoja, jos kentille altistutaan lyhytaikaisesti.

Sähkömagneettisia kenttiä alettiin tutkia 1960-luvulla neuvostoliittolaistutkijoiden todettua, että sähköasemilla työskennelleillä esiintyi runsaasti väsymystä, hikoilua ja unettomuutta. Raportteja arvosteltiin, mutta ne saivat aikaan alan tutkimuksen syntymisen.

Tietokoneiden yleistyttyä 1970-luvulla huolestuttiin näyttöpäätetyön vaikutuksesta sikiöön. Perusteellisten koeeläintutkimusten jälkeen on todettu, ettei näyttöpäätetyö lisää epämuodostumien tai keskenmenojen määrää.

Sähkökentillä ja leukemialla yhteys

Nykyään alan tutkimus keskittyy magneettikenttien ja syöpäsairauksien yhteyksiin. Aiheesta on tehty yli kymmenen laajaa väestötutki-

jatkuu sivulla 13

Enää kolme ehdokasta YK:n pääsihteerikilvassa

Ahtisaari pelistä pois?

YK:n turvallisuusneuvosto on suljettujen ovien takana päässyt vauhdikkaasti yksimielisyyteen kolmen nimen listasta pääsihteerivalinnassa, kertoi korkea-arvoinen YK-diplomaatti.

Suomalaiset voinevat haudata toiveensa valtiosihteeri Martti Ahtisaaren pääsystä maailmanjärjestön korkeimpaan virkaan eläkkeelle siirtyvän Javier Perez de Cuellarin jälkeen. Ahtisaari ei päässyt YK-lähteen mukaan loppusuoralle.

YK-diplomaatin mukaan pysyvät jäsenmaat sopivat äskettäin nk. lyhyestä listasta, jossa mukana ovat Puolan ulkoministeri **Krzysztof Skubiszevski**, YK:n pakolaiskomissaari **Sadruddin Aga Khan** ja Kanadan pääministeri **Brian Mulroney**.

Turvallisuusneuvoston käsittely on ollut odotettua ripeämpää. Pääsihteerikonsultaatiot ovat olleet käynnissä vasta muutaman viikon. Diplomaatti arveli, että yleiskokous pääsee hyvissä ajoin vahvistamaan neuvoston päätöksen.

Diplomaatti arveli, että Puolan edustajalla saattaa olla tässä tilanteessa parhaimmat mahdollisuudet kompromissivalintana Mulroneyn ja Aga Khanin välillä.

Tutkijat seikkailevat kaksi vuotta lasikuvun alla

ORACLE, Ariz.- Kahdeksan tutkijaa valmistautuu viettämään kaksi vuotta ns. pienoismaailmassa jättimäisen lasikuvun alla Arizonan autiomaassa. Kokeessa tutkitaan ihmisten elämää olosuhteissa, joissa yhteyksiä muuhun maailmaan ei ole.

Biosphere II -nimisen tutkimuskeskuksen miehistö sai vielä ennen lähtöään siunaukset ja rukoukset osakseen. Siunaajina olivat Crow-intiaanien poppamies, tiibetiläinen munkki ja koko tutkimushankkeen rahoittaja, teksasilainen monimiljonääri Edward P. Bass.

"Biosfääriläiset, hyvät ystäväni, hyvää matkaa! Ohjatkaa avaruusalustanne turvallisesti, jotta koko ihmiskunta lentäisi Maa-avaruusalukselllaan tulevaisuudessa paremmin", antoi Bass onnentoivotuksensa projektille, joka tekee tutkimustaan huipputeknologisia välineitä apunaan käyttäen. Bass on investoinut koko projektiin noin 150 miljoonaa dollaria.

Miehistön vanhin jäsen, tohtori Roy Walford, 67, toimii miehistön lääkärinä. Hän ilmoitti lähtöhetkellä noin tuhathenkiselle katsojakunnalle: "Olemme peloissamme, mutta innostuneita; tavoittelemme sitä mikä väijyy labyrintissä, juomme maljan kaikelle oudolle, jotta kohtalomme olisi vilpitön ja kunniallinen."

Seuraavan 24 kuukauden ajan miehistön jäsenet ovat yhdessä 3,800 kasvin, eliön ja eri eläinlajin kanssa, joista riippuu heidän ruokansa ja joiden kanssa he jakavat ilman ja veden. Biosphere II tuottaa itse ruokansa, kun tutkijat viljelevät puutarhaa ja kasvattavat karjaa.

Suunnittelijat halusivat alkujaan käyttää aurinkopaneeleja Biosphere II -yksikön voimanlähteenä, mutta kustannussyistä he päätyivät kuitenkin generaattoreihin, jotka toimivat normaalisti polttoaineen voimin.

Tutkimusmiehistöön kuuluu neljä miestä ja neljä naista. Heidän ei oleteta jättävän tekoympäristöään ennen vuotta 1993, muuta kuin äärimmäisessä sairaus- tai loukkaantumistapauksessa tai vakavan henkisen paineen alla.

Newyorkilainen Abigail Alling, 31, kertoi, että hän ja hänen kollegansa ovat "pienen ekologisesti ja teknologisesti tehdyn maailman vartijoina".

Lyhyiden jäähyväisseremonioiden ja omaisten hyvästijättöjen jälkeen 27-67-vuotiasta tutkijoista koostunut miehistö siirtyi ilmalukkojen taakse "vihreään taloonsa", joka on kolmen jalkapallostadionin kokoinen. Jokaisella tutkijalla on oma kaksionsa ekologisessa ympäristössä, jossa on myös puutarha, sademetsä ja savanni.

Ovien lukitsemisen jälkeen miehistö heilutti vielä hyvästit ennen kuin siirtyi alueen pääarakennukseen. Suljetussa maailmassaan miehistöllä on käytössään tietokoneet, faxikoneet, puhelimet, televisiot, videonauhurit ja kuntosali.

Alueen lähelle voidaan päästää muita ihmisiä, mutta he eivät voi mennä sinetein suljetun ympäristön sisäpuolelle.

Seikkailuhenkeä löytyy kyllä miehistössä, joka koostuu kahdesta englantilaisesta, yhdestä belgialaisesta ja viidestä yhdysvaltalaisesta.

Englantilainen Jane Poynter, 29, odotti mielenkiinnolla sitä, että hän voi jakaa elämänsä: "Maailmasta, joka on niin lähellä, mutta joka on kuitenkin niin kaukana".

JUHLAMIELTÄ . . .
jatkoa sivulta 3

Juhlallisuudet alkoivat torstai-iltana taidenäyttelyn merkeissä. New Yorkin pääkonsuli Garth Castrén avasi seitsemän suomalaistaiteilijan töitä esitelleen näyttelyn Imatra haalin kellarikerroksessa.

Kaikki taitelijat, **Irene Aunio, Sylvia Hentilä, Hannu Kauppi, Sinikka Laine, Esko Nousiainen, Eila Råfeldt** ja **Millie Wiskari** olivat paikalla avajaistilaisuudessa.

"Kaikki on mennyt kuin nappiin", kommentoi Imatran puheenjohtaja Veikko Laiho sunnuntai-iltapäivän tilaisuuden päätyttyä.

Laiho sanoi tietävänsä, että näin suurten juhlien järjestäminen ei suinkaan ole mahdollista ilman monien kymmenten ihmisten panosta. Lukemattomat ovat ne vapaaehtoistunnit, mitkä järjestelijät ovat uhranneet Imatran ja 100-vuotisjuhlien hyväksi.

Kaunis kiitos tekee mielen iloiseksi. Mutta kaikki suomalaisjärjestöiden riveissä työskennelleet tietävät senkin, että risuja tulee myös. Kaikkihan olemme kuulleet, miten "kaikki olisi pitänyt järjestää aivan toisella tavalla".

Suomi-Seuraa edusti varapuheenjohtaja Raili Laitinen.

Hannu Mäkipuro esiintyi sekä pääjuhlassa että sunnuntai-iltapäivän päättäjäistilaisuudessa.

Helka Hynninen (vas.), Ari Finne ja Elli Sonkkanen esiintyivät juhlilla yhdessä ja erikseen.

In Touch with You℠
and sensitive to your financial needs.

NCUA

MEMBER MASSACHUSETTS CREDIT UNION
MSIC INSURED SAVINGS
SHARE INSURANCE CORPORATION

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

- 815 Main Street, Fitchburg 345-1021
- 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
- 313 Pleasant Street, Gardner 632-9200
- 12 N. Main Street, Orange 544-2188

We Have It!
Advantage
*NOW ACCOUNT
checking

What's The Advantage NOW?

IT'S A TIERED INTEREST bearing checking account that can be used for all your bill paying and cash needs.

* AVERAGE BALANCE	* ANNUAL INTEREST EARNED	* ANNUAL EFFECTIVE YIELD
$25 to $399	1.50%	1.51 %
$400 to $999	3.00%	3.04%
$1,000 +	5.00%	5.13%

INTEREST IS CALCULATED DAILY and credited to your account on the last day of the month.

Get the Advantage NOW
At One Of Our Convenient Offices.

*Tiers and rates subject to change.

Äidiltä Äideille

Jokainen äiti tietää sen tunteen, joka riepottelee sydäntä ja jokaista kurkussa olevaa solua aamuna, jolloin esikoinen astelee ovesta ulos ensimmäisenä koulupäivänään. "Olenko antanut lapselleni eväät, joilla pienokaiseni selviää hyvillä mielin ensimmäisen päivänsä läpi?"

Suurin pelkomme ei enää ole sama, mikä vuosikymmenien takaisilla äideillä oli, jolloin suurin huoli oli ruoasta, lämmöstä ja yleisestä jaksamisesta. Tämän päivän äidit eivät enää huolehdi niinkään lastensa fyysisestä jaksamisesta, sen tilalle on tullut henkinen jaksaminen.

Meitä suomalaisäitejä täällä Yhdysvalloissa askarruttaa erityiseti lastemme erilaisuus. "Olemmeko antaneet äidinmaidon mukana lapsellemme ylpeyden olla suomalainen? Onko lapsellemme itsestään selvää, että suomalainen on yhtä hyvä kuin amerikkalainen? Onko lapseni iloinen osatessaan kahta kieltä? Toivottavasti!

Ajat ovat muuttuneet tässäkin suhteessa. Vuosikymmenien takaiset Amerikkaan muuttaneet suomalaisäidit tulivat tänne siirtolaisviisumilla. Siirtolaisen elämä oli monelta osin uudelleen aloittamista - myös kielen suhteen.

Näillä äideillä, kaiken muun meille äideille niin tutun työn ohella, oli edessä vielä täysin uuden kielen ja kulttuurin omaksuminen. Sen suuren urakan keskellä jäi Suomen kielen vaaliminen usein ymmärrettävästi toisarvoiseen asemaan.

90-luvun nuoret ovat onnekkaassa asemassa: maailma on pienentnyt, uusien kielten ja kulttuurien opiskelu on jokaisen ulottuvilla. Myös USA:ssa on ymmärretty kansainvälistymisen tärkeys.

USA:n kauan jatkunut eristäytynyt elämä ei voi enää jatkua; taloudellinen hyvinvointimme riippuu suurelta osin liikemaailman kansainvälistymisen kyvystä. Liikeyritykset investoivat kovaa vauhtia ulkomaille, ulkomaista pääomaa tulee tänne. Tähän kaikkeen tarvitaan kielitaitoista henkilökuntaa.

Ajatellessamme omia lapsiamme, olemme onnellisessa asemassa lastemme ollessa jo ennen ensimmäistä koulupäivää askeleen edellä. Kasvatustiede on osoittanut, että kaksikielisyys on tukeva askel kolmikielisyyteen, ja kaksikielisen lapsen kognitiivinen ajatusmaailma on kehittyneempi yksikieliseen lapseen verrattuna. Vaalikaamme tätä pääomaa!

Varustaessamme lapsemme kaksikielisyyden eväillä koulumatkalle, annamme heille arvokkaan lahjan. Kaksikielisyys ei ainoastaan lisää kilpailukykyä työmarkkinoilla, mutta anamme heille perinnön, josta he ajan myötä tulevat varmasti olemaan meille kiitollisia. Ei ainoastaan työelämässä, eikä matkustaessaan vanhempiensa vanhaan kotimaahan, mutta pystyessään jakamaan arvokkaimman perintönsä omien lastensa kanssa: Suomen kielen.

Arja Walker

Veikko Ahvenainen konserttimatkalla

Harmonikkamestari Veikko Ahvenainen tekee esiintymismatkan Uuteen Englantiin lokakuun lopulla.

Ensimmäinen esiintymispaikka on St. Andrew's Lutheran kirkko, Charlestown, RI:ssa. Siellä Ahvenainen pitää klassillisen musiikin konsertin keskiviikkona, lokak. 23. p:nä klo 7:30 illalla. Konsertti on ilmainen, mutta kolehti kerätään.

Torstaina, lokak. 24. p:nä Ahvenainen pitää toisen klassillisen musiikin konsertin klo 7:30 illalla First Congregational kirkossa, Rt. 169, Canterbury, CT. Vapaa pääsy ja kolehti.

Perjantaina, lokak. 25. p:nä klo 8 illalla Ahvenainen soittaa North Windham, CT:ssa Ukranian Hall salissa, mikä sijaitsee Rt. 6:sen varrella. Konserttia seuraa tanssit. Liput $7.00

Lauantaina, lokak. 26. p:nä klo 8 illalla konsertti ja tanssit laulaja Hannu Mäkipuron kanssa West Paris, ME:n Grange Hallissa.

Tilaisuuden järjestelyistä vastaa Finnish American Heritage Society of Maine. Liput $6.00

Sunnuntai-iltapäivällä, lokak. 27. p:nä Ahvenainen esiintyy Mäkipuron kanssa Vasa Clubilla, Quincy, MA:ssa.

Connecticutin toimintaa

Lauantaina, lokak. 19. p:nä klo 8:30 ill. Finnish American Heritage Societyn arpajaiset ja tanssit Finn Hallilla Canterburyssa.

Finn Rhythm huolehtii illan tanssimusiikista Aatos Aution toimiessa solistina.

Arpajaisten pääpalkintona on Suomi-matka.

Lauantaina, lokak. 26. p:nä klo 8:00 ill. Halloween tanssit Aura haalilla Voluntownissa. Parhaimmat asut palkitaan.

Lauantaina, lokak. 26. p:nä klo 8 illalla Halloween tanssit Aura haalilla Voluntownissa. Parhaimmat asut palkitaan. Virvokkeita saatavissa.

Sunnuntaina, marrask. 10. p:nä klo 1 - 3 iltapäivällä Finnish American Heritage Societyn järjestämä kinkku- ja papu-illallinen Finnish haalilla Canterburyssa.

Suomi eurooppalaisiin korkeakoulusopimuksiin

Suomi liittyy useaan eurooppalaiseen korkeakoulusopimukseen. Presidentti Mauno Koivisto valtuutti Euroopan neuvostossa olevan suurlähettilään **Holger Rotkirchin** allekirjoittamaan sopimukset.

Presidentti ratifioi sopimuksen korkeakouluun pääsyyn oikeuttavien tutkintotodistusten vastaavuudesta ja antoi sopimuksen allekirjoitusvaltuudet. Tarkoitus on näin varmistaa nuorten mahdollisuudet päästä valintansa mukaiseen korkeakouluun toisessa maassa. Kouluun pääsy riippuu käytettävissä olevien opiskelupaikkojen määrästä.

Presidentti valtuutti allekirjoittamaan myös sopimuksen korkeakoulujen opiskelujaksojen vastaavuudesta ja ratifioi sopimuksen. Erityisesti edistetään nykykielten opiskelijoiden mahdollisuuksia viettää opiskelujaksoja ulkomailla. Heidän tällöin suorittamansa kuulustelut ja kurssit hyväksytään heidän omissa oppilaitoksissaan.

Vastaavasti hyväksyttiin eurooppalainen sopimus ulkomailla opiskeleville opiskelijoille maksettavan opintotuen keskeytymättömästä maksamisesta.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Kansallisseura Imatran

Puolivuosikokous
pidetään
Imatra Haalilla
, 740 40. katu
Brooklyn, NY 11232
Sunnuntaina 20. lokakuuta klo 2:00 ip.
Kaikkia jäseniä pyydetään ystävällisesti saapumaan kokoukseen.
Jäsenkirjuri Nestor Raikkonen

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus
Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Veikko Ahvenainen
in concert

October 23 - Classical Concert
St. Andrew's Lutheran Church
Charlestown, RI
7:30 p.m.
Free admission - Free will donation

October 24 - Classical Concert
First Congregational Church
Rt. 169, Canterbury, CT
7:30 p.m.
No Admission - Free will donation

October 25 - Concert & Dance
Ukranian Hall, Rt. 6, N. Windham, CT
8 p.m.
Admission $7.00

October 26 - Concert & Dance
West Paris Grange Hall, W. Paris, ME
8 p.m.
Singer Hannu Mäkipuro, soloist
Admission $6.00
Sponsored by the FAHS of Maine

October 27 - Concert
Vasa Club, Quincy, MA
in the afternoon
Singer Hannu Mäkipuro, soloist

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 774-3284
Central Village Tel. 564-2147

From the desk of Stig Häggblom:

Sulavaako Suomen tie aina avoveteen?

Nuori opiskelija Vaasasta, eräs tuttava, soitti Ohion valtiosta ihmetellen, kuinka hänen VISA-luottokorttinsa, jonka hän Suomesta toi tullessaan Amerikkaan eräänä syyskuun päivänä, ei enää pelannutkaan.

Ihmettelyä. No, kuka sitten sen Visa-kortin Suomessa oli antanut?

- No SKOPPI tietenkin....

Columbus Ohioon kun ei ollut kantautunut tieto siitä, että Suomen Pankki ja Rolf Kullberg olivat Suomessa ottaneet SKOP:n komentoonsa.

Siinä ilmeisesti syy Ohion hankaluuksiin.

Muistan kymmenkunta vuotta sitten, kun 51-jalkainen purjevene nimeltä "SKOP-Bank of Finland" Kenneth Gahmbergin kipparoimana osallistui ensimmäisenä suomalaisena veneenä kovaan Whitbread-maailmanympärikilpaan ja sai melkein koko Suomen tästä purjehduksesta innostumaan.

Muistan SKOP:n silloisen pääjohtajan Matti Rangin hieman huolestuneen huokauksen Portsmouth'ssa Englannissa kohta vaativan lähdön jälkeen:

- Mihin tässä nyt pankkimme on mukaan lähtenytkään...?

Muistan Matti Rangille sanoneeni, että "lottovoittohan" tästä tulee, ja niinhän siitä tuli. Purjehdus ei tuottanut kun 12. sijan koko kilvassa, mutta suomalaiset olivat ylpeitä ja siitä tyytyväisiä, että koko miehistö tuli ehjänä kotiin.

Suomessa oli menoa ja yrityshalua siihen aikaan. SKOP oli Lontoossa avannut haarakonttorinsa ja oli suuressa maailmassa mukana. Ja veneen miehistöön kuuluva "Jaffa" -Hartwall sai lopulta morsiamensa Anneli Murron.

Se "Jaffa" oli oikea merimies, mutta tuli kuten kokki ja entinen huippu-uimari Timo Huttunen Helsingin pääpaloaseman miehistöstä ja se Anneli oli pankin tiedottaja ja lopulta, siltä tuntui, koko sen valtavan purjehdusprojektin päävetäjä.

Suomessa yritettiin kaikenlaista. Tämä purjehtiminen oli maan kansalaisille aika lailla uutta, mutta se herätti mielenkiintoa. Pankki sai huomiota osakseen ja uusia ystäviä.

Ns. "kasinotalous" oli jo tähän aikaan saanut Suomen maassa aikamoisen jalansijan. Peliä pelattiin ja riskinottajia löytyi. Riskinotto oli osa "kasinotaloutta".

Varmaa on, että pelureita jo tähän aikaan löytyi myöskin SKOP-pankin suojista. Pankit maassa olivat tiennäyttäjiä kun marssittiin kasinotalouden aikakauteen

★

Kesän kynnyksellä käsiteltiin parissa Raivaajan kirjoituksessa Amerikassa asuvan liikemies Pentti Kourin ja Suomen Kansallis-Osake-Pankin keskeisestä taloustaistelusta, joka sai Suomessa merkittävät julkiset mittasuhteet pitkin kevättä.

Julkisuudessa arvailtiin siirryttävän oikeuskäsittelyyn USA:ssa (joskaan Amerikassa ei tiedetty mitään), mutta heinäkuussa jo tiedettiin kertoa osapuolten sopineen koko riidan.

Suomalaiset jäivät taas sormi suuhun. Mitä nyt? Ja kuka voitti?

Kuka pelissä voitti? Tämän kysymyksen olen täällä Amerikassa saanut useammankin kerran kirjoitukseni jälkeen. Vastaukseni olivat silloin epämääräiset.

Suomessa mediat yrittivät löytää kädenväännössä voittajaa sen sijaan, että olisivat selvittäneet minne hävisi 119 miljoonaa markkaa Kourikauppojen voittorahoja.

KOP on pankkinakin verrattavissa Suomessa kansalliseen instituutioon. Kuitenkin pankki on sama, jossa johto eräässä 30-luvun vaiheessa yritti saada Juho Kusti Paasikivenkin "hankalana" varhaiseläkkeelle. Operaatio tulevan presidentin kohdalla epäonnistui.

Rahojensa vuoksi Pentti Kourista tehtiin eräänlainen satuprinssi. Sitä ei Kemijärven poika ole, eikä ollut. "Nurkanvaltausprinssi" hän oli ja siinä hommassa kenties nerokas, mutta uroteoiksi ei lyhytaikaista kasinopelissä saavutettuja taloudellisia voittoja voida kutsua. Panttina olleet taideaarteet eivät loppujen lopuksi olleetkaan mitään kansallisromantiikkaan liittyviä edelfelttejä tai halosia.

Olisiko Jaakko Lassilan erottava KOP:n johdosta? Se olisi normaalia eikä kovinkaan dramaattista tässä vaiheessa. KOP:n koko henkilökunnasta ei löydy ketään, joka olisi enemmän kuin Lassila vastuussa pankin tämän vuoden aikana tulevasta yli 1,000 miljoonan markan luottotappiosta.

Voitajaa ei siis ollut. Moraalisen tappion kokee ja jakaa koko Suomen kansa itsenäisyytensä 75-vuotisjuhlien kynnyksellä. Taloudellisen tappion jakavat keskenään kaikki ne, jotka omistavat KOP:n osakkeita.

Vieressäni seisova uittopäällikkö Antti Mustonen Kemistä (OH:n poikia) oli vuosia sitten tästä näkymästä ylpeä, kun jossakin Kemijoen latvoilla tämän kuvan otin. "Siinä on sitä meidän vihreätä kultaa ja tämä on sen selvin kuljetustapa, joka säilyy pitkään tulevaisuudessakin", Antti mainitse. Ei tästä paikasta kaukana ole myöskään sen ainoan oikean joulupukin Korvatunturi. Kuva: Stig Häggblom

Berkeley, CA

Syksy tulee ja illat pimenevät. Tänä kesänä on ollut paljon sumuisia öitä, mutta tänään mittari näytti yli 80 astetta, joten lämmintä oli. On mukava poimia omenia puusta ja laittaa niistä sosetta ja paita, ja hyvältä ne maistuvat muutenkin.

Niitä medfly kärpäsiä on taas löydetty Los Angelesin likeltä. Californian valtio maksoi 50 miljoonaa dollaria niiden hävittämisestä aikaisemmin, joten toivomme, että ne eivät enää leviä.

Sonomassa oli veljeysseuran ja hiihtomajan piknikki, ja päivä kului siellä sukkelasti viikko sitten. Oli monenlaisia ruokia, joten oli valinnan varaa. Seurusteltiin, katsottiin Suomen kuvia ja toiset uivat ja saunoivat.

Tänään kuuntelimme Merja Sorian soittoa ja laulua Veljeysseuralla. Hän soitti sekä kannelta, että monenlaisia hanureita. Kansanlauluja, tanssikappaleita ja muutamia lauluja eri maista.

Laulukuorolaiset laittavat illallisen veljeysseuran kokouksen edellä lokak. 8. päivä. Toivomme uusia laulajia liittymään kuoroon. Länsirannikon Suomalaiset Laulajat suunnittelevat konserttimatkaa Suomeen ensikesänä heinäkuussa, joten nyt on aika liittyä kuoroon, jos haluatte päästä konserttimatkalle Suomeen. Konserttien jälkeen voi sitten itsekukin mennä vierailemaan sukulaisten luokse, tai mennä muuten etsimään juuriaan.

Fahan joulumyyjäiset ovat Sonomassa marrask. 9-10 päivinä. Siellä on taidetta, kauniita käsitöitä ym. joten menkää sinne jouluostoksille! Avustatte samalla meidän kaunista lepokotiamme.

Marrask. 10. p:nä on Kiitospäivän kalkkunapäivällinen Berkeleyn veljeysseuralla klo 2:00 iltapäivällä. Ja marrask. 22. p:nä hiihtomajan illallinen ja virkailijain asettaminen virkoihinsa ensi vuodeksi, joten merkitkää nämä tilaisuudet kalenteriinne.

Haluan sanoa kiitokset kirjeenvaihtajille, jotka kirjoittavat suomalaisiin lehtiin! Luen aina kaikki kirjoitukset.

On hauskaa kuulla toisista suomalaisista eri puolilla maata. Lehdet ovat meille hyvä yhdysside.

★

Lyhytnäköinen varas kadotti silmälasinsa lumeen, ja poliisi vangitsi hänet, kun hän ojensi aseensa lumi-ukkoa kohden ja sanoi: "Kädet ylös ja lompakko tänne!"

Sitten tuomari kysyi autovarkaalta, miksi hän varasti auton. "Se oli hautausmaan vieressä, joten minä ajattelin, ettei omistaja enää tarvitse sitä."

Hyvää varhaissyksyä!
Aini Tossavainen

ACE HARDWARE
1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

American Finnish Tourist Club
301 Central Blvd. Lantana, Fla.
Joka sunnuntai ohjelmailta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.
Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa
Avoinna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT & CIRCULATION
Required by 39 U. S. C. 3685

1A. Title of publication: RAIVAAJA. 1B. Publication No.: 454580. 2 Date of filing: Oct. 1, 1991. 3. Frequency of issue: Weekly (except last week of December and first week of August. 3A. No. of issues published annually: 50. 3B. Annual subscription price: $23.00 USA; $28.00 Foreign. 4. Complete mailing address of known office of publication: P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. 5. Complete mailing address of the headquarters of general business offices of the publisher: P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. 6. Full names and complete mailing address of publisher, editor, and managing editor: Publisher: Raivaaja Publishing Co., P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. Editor: Marita Cauthen, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. Managing Editor: N/A. Owner (*If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock*): Raivaaja Publishing Co., P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. Stock holders owning 1 percent or more of stock: Finnish American Club of Saima, P. O. Box 30, Fitchburg MA 01420; Joel Pottala, Säästöpankinranta 4 C 40, Helsinki, Finland; Taisto E. Luokkala, 316 Faber St, Pittsburgh PA 15214; Finnish Golden Age Club, % 123 High St, Fitchburg MA 01420; Veikko Linna, 168 Eastern Ave, Keene NH 03431; Sirkka Höglund, RR 1 Wilker Rd, Ashburnham MA 01430; Fabian Raatiakinen, 54 Hazel St, Fitchburg MA 01420; Kaarle Hjalmar Lehtinen, %RFD 3 Box 34, Newport NH 03773; Sävele Syrjälä, 40 Joan Rd, Centerville, MA 02632; Roy Helander, 35½ Fairfield St, Maynard MA 01754; Finlandia Foundation-Boston, % 60 Newell Rd, Holden MA 01520; Toini Laakso, 535 South St, Fitchburg MA 01420; Marita Seulamo, Paavonite 2, 33960 Pirkkala, Finland; Finnish American Translators Ass'n, % 20 DuBois Place, New Paltz NY 12561; Aimo W. Moilanen, P. O. Box 511, Suffield CT 06078; Tuure Tenander, 19 Pleasant St, Kennebunk ME 04043; Martha Sulkanen (Estate of); Ahti Jaakkola, 19 Fairfield St, Maynard MA 01754; Waino Aalto, 33 Bailey Rd, Townsend MA 01474; Revontulet, % P. O. Box 500, Westminster MA 01473; Eira S. Perko, 54 Fairview Rd, Lunenburg MA 01462; Miriam Lehto, 48 Grove Ave, Leominster MA 01453; Barry Heiniluoma, Wild Rose Farm, Hubbardston MA 01452; Mimmu M. A. Hartiala-Sloan, P. O. Box 124, Harvard MA 01451; Aune Karkkainen, Stodge Meadow, Ashburnham MA 01430; Jonathan Ratila, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420; Karin Rantala, 1292 Ashby State Rd, Fitchburg MA 01420; Hely Rantala, 1292 Ashby State Rd, Fitchburg, MA 01420; Eino E. Niinimaki, P. O. Box 6, Westminster MA 01473; Donald E. Mattson, 188 River St, Fitchburg MA 01420; Barbara Kaukoranta, 360 Blossom St, Fitchburg MA 01420; Armas Kaukoranta, 360 Blossom ST, Fitchburg MA 01420; Knights of Kaleva No. 24, 107 Mechanic ST, Fitchburg MA 01420; Ladies of Kaleva No. 18, 107 Mechanic St, Fitchburg MA 01420; Edwin E. Kaarela, P. O. Box 2226, Fitchburg MA 01420; Lauri Jokinen, 303 Marshall St, Fitchburg MA 01420; Ruth Holm, 10 Mattson ST, Fitchburg MA 01420; Weikko Hill, P. O. Box 963, Fitchburg MA 01420; Ellen M. Hill, P. O. Box 963, Fitchburg MA 01420; Finnish Cultural Center, P. O. Box 455, Fitchburg MA 01420; Marita Cauthen, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420; Ellis E. Blomquist, 31 Whittemore St, Fitchburg MA 01420. 8. Known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities: none. 9. For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates: n/a. 10. Extent and nature of circulation. Average No. Copies each issue during preceding 12 months: A. Total No. copies: 1,600. B. Paid and/or requested circulation: 1. Sales through dealers and carriers, stree vendors and counter sales: 50. 2. Mail subscription: 1,254. C. Total Paid and/or requested circulation: 1,304. D. Free distribution by mail, carrier or other means: 10. Total distribution: 1,314. Copies not distributed: 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing: 263. Return from news agents: 23. G. Total: 1,600. Extent and Nature of Circulation, actual No. copies of single issue published nearest to filing date: A. Total No. Copies: 1,600. B. Paid and/or requested circulation: 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales: 45. 2. Mail subscription: 1,298. C. Total Paid and/or requested circulation: 1,343. D. Free distribution by mail, carrier or other means, samples, complimentary and other free copies: 5. E. Total distribution: 1,348. F. Copies not distributed: 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing: 233. 2. Return from news agents: 19. G. Total: 1,600. 11. I certify that the statements made by me above are correct and complete. Jonathan Ratila, business manager.

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY, oleva pääkonsulinvirasto, osoite: Consulate General of Finland, 380 Madison Avenue, New York, NY 10017, puh. (212) 573-6007, pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja/tai heidän omaisistaan:

Laine Toivo Armas synt. 9.7. 1907 Kalanti, kuollut 11.2. 1967 Plainfield, Connecticut, vaimo Aino Laine.

Lindeberg Leena Maria ent. Green, o.s. Lehtimäki synt. 1937 asunut Floridassa.

Niemi-Hirsch Miriam Violet synt. 27.10. 1925 asunut Portage, Indiana.

Nandelstadt Glenn Paul synt. 8.5. 1949 Montours Falls, New York, asunut viimeksi Binghamton, New York.

Paavola Hilma Maria synt. 24.2. 1883 Pudasjärvi, USA:han 1901. Paavola Robert synt. 29.5. 1884 USA:han 1910. Paavola Priita Valpuri synt. 21.9. 1887, USA:han 1907. Pöyskö Anna Amanda ent. Paavola synt. 11.7. 1874, puoliso Heikki Pöyskö, lapset Reeta Sofia synt. 1898 Ylikiiminki ja Augusti Heikki synt. 1900 Ylikiiminki, muuttaneet USA:han 1901.

Peltonen Gary synt. 10.10. 1944 New York, asunut New Yorkissa ja Kaliforniassa. Äiti Annika Peltonen o.s. Mikkola synt. 1919 Tampere, kuollut 1975 New York.

Salmi Heikki (Henry) synt. 19.9. 1871 Alastaro, kuollut 10.1. 1917 Virginia, Minnesota. Vaimo Amanda Salmi ja tytär Mrs. Frank Wuori.

Savela Martin asunut v. 1981 North Lake, Illinois.

Välitalo Marko Sakari synt. 2.12. 1967 viimeksi asunut Bostonissa.

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Sentähden minä sanon teille: kaikki, mitä te rukoilette ja anotte, uskokaa saaneenne, niin se on teille tuleva." (Markus 11:24)

Haluan tutkia kanssasi erästä mielenkiintoista piirrettä ihmisissä. Se iimenee meidän elämässämme monessa eri muodossa. Se on voimakkaasti vaikuttava piirre, joka ratkaisee usein jopa elämämme suunnan. Kysymyksessä on ihmisen suhtautumisesta kuulemiinsa, näkemiinsä ja kokemiinsa asioihin.

Teen sinulle kysymyksen. Kun näet edessäsi lasin, johon on kaadettu vettä puoliväliin saakka, näetkö sinä tämän juomalasin puoleksi tyhjänä tai puoleksi täysinäisenä? Ajatteles hiukan.

On paljon ihmisiä jotka näkevät juomalasin puoleksi tyhjänä. He siis kokonaan sivuuttavat sen, että lasi on puoleksi TÄYSI. He kiinnittävät jatkuvasti huomionsa kielteisiin puoliin asioissa.

Oletko sinä tällainen? Jos olet, sinun elämäsi on aika synkkää - ja syy on sinussa itsessäsi! Voisit aivan yhtä hyvin kiinnittää huomiosi asioiden myönteisiin puoliin! Miksi olet valinnut kielteisen näkökannan?

Kun tällainen piirre löytyy uskovaisesta, on seurauksena henkilö, joka ei koskaan USKALLA OTTAA JUMALAN SANAA NIINKUIN SE ON KIRJOITETTU. Tutkikaamme asiaa. Jeesus lähetti opetuslapsensa töihin. Hä sanoi heille mm. "....Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa pitaalisia, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa." (Matt. 10:7,8 Selvää puhetta!

Kuinka sinä suhtaudut tähän Jumalan Sanan kohtaan? Ehkä sinä heti näet vain ne "kielteiset" puolet - Käsky annettiin vain niille kahdelletoista, ei meille nykyajan uskovilla. Lääketiede oli silloin niin vähän kehittynyt, että Jeesuksen piti antaa erikoinen voima opetuslapsillensa.... Nyt meillä on lääkärit ja asperiini!

Jos me nykyään lähtisimme liikkeelle tekemään juuri niinkuin Jeesus käski, meidät otettaisiin kiinni ja pantaisiin johonkin hoitolaan, jne..... Kun hetken näin ajattelet, menee sinulta se vähäinenkin usko, jonka Jumala sinulle on lahjaksi antanut. Puhut itsesi täyteen pelkuruuden henkeä, etkä tee mitään Jumalan valtakunnan hyväksi!

Totuus on kuitenkin tämä: Jumalan Sana ei muutu eikä vanhene. Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti. Jeesus ei johdata omiaan harhaan. Jumala seisoo Sanansa takana. Herra haluaa että ME TOIMIMME HÄNEN SANANSA MUKAAN, EI OMIEN MIELIPITEITTEMME MUKAAN. Kumpi on luotettavampi, sinun mielipiteesi Jumalan Sanasta, vai Jumalan Sana?

Jeesuksen luokse tuotiin poika, jolla oli "mykkä henki". Hänen isänsä pyysi Jeesukselta apua, ja sanoi mm. näin; "Mutta jos sinä jotakin voit, niin armahda meitä ja auta meitä. Niin Jeesus sanoi hänelle: 'Jos voit!' Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo." (Markus 9:22,23)

Miten suhtaudut näihin Jeesuksen sanoihin? Uskotko sinä, että Jeesus tarkoittaa mitä hän sanoo, vai onko sinulla tarve selittää Jeesuksen sanat niin, että ne sopivat sinun ymmärryksesi tasolle? Jos näin teet, kumoat Jumalan Sanan ja astut epäuskon alueelle. JUOMALASISI ON PUOLEKSI TYHJÄ!

Ennen kuin Jeesus astui ylös taivaaseen, hän antoi omillensa käskyn, "Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille. Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen. Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä, nostavat käsin käärmeitä, ja jos he juovat jotain kuolettavaa, ei se heitä vahingoita; he panevat kätensä sairaitten päälle, ja ne tulevat terveiksi." (Markus 16: 15-18).

Mitä olet tehnyt näiden JEESUKSEN SANOJEN suhteen? Oletko selitellyt JEESUSTA niin kauan, että jäljellä on vain TYHJÄ selitys USKON sijaan? Mitä on tapahtunut uskollesi? Ovatko selitykset tyydyttäviä? Tahdon haastaa sinua, joka sanot olevasi uskovainen tutkimaan Jumalan Sanaa nöyrällä mielellä. Silloin voit ottaa sen vastaan NIIN KUIN SE ON KIRJOITETTU. Pyhä Henki kyllä selittää kirjoitukset, meidän ei tarvitse sitä tehdä. Meidän tehtävämme on USKOA JUMALAA, KUN HÄN PUHUU SANANSA KAUTTA, JA TOIMIA HÄNEN SANANSA MUKAAN.

Ystävä, minä toivon sinulle JEESUKSEN USKOA!

Kuolleita

Otto K. Terho

FITCHBURG, MA - Otto K. Terho, 73, 14 George St., kuoli syysk. 28, 1991 Burbankin sairaalassa kotonaan saamansa sairaskohtauksen seurauksena.

Hän oli syntynyt heinäk. 24, 1918 Fitchburgissa Kusti F. ja Sanni M. (Lintukangas) Terhon poikana ja asui siellä useita vuosia käyden siellä koulunsakin.

Edesmennyt johti vuoteen 1980 asti 1939 perustamansa Rollstone Fuel Co firman. Nuoruusvuosinaan hän oli toiminut RAIVAAJAN kantajana.

Kaipaamaan jäi vaimo Mary F. (Pisciotta) Terho; kaksi poikaa, Otto M. ja John F. Terho, kumpikin Fitchburgissa; veli Sulo W. Terho, Limerick, ME; ja kahdeksan lastenlasta.

Lokakuussa Terhot viettivät 45-vuotishääpäiväänsä.

Sawyer-Miller hautaustoimisto, 129 Elm St., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui St. Josephin hautausmaahan.

Walter A. Hendrickson

WESTMINSTER, MA - Walter A. Hendrickson, 72, 36 Gatehouse Road, kuoli lokak. 3, 1991 Burbankin sairaalassa.

Hän oli syntynyt heinäk. 4, 1919 Baldwin Harbor, Long Island, NY:ssa Alexander ja Maria (Väänänen) Hendricksonin poikana. Hän asui New Jerseyssä ennen kuin muutti Westminsteriin 38 vuotta sitten.

Edesmennyt ja hänen vaimonsa Ina M. (Siren) Hendrickson huomioivat äskettäin 49-vuotishääpäiväänsä.

Hendrickson jäi eläkkeelle 1983 Simplex Time Recorder Co.:sta Gardnerista, missä hän oli työskennellyt 25 vuoden ajan. Hän palveli toisessa maailmansodassa.

Edesmennyt kuului Fitchburgissa toimivan Messiah Lutheran kirkon seurakuntaan ja lauloi sen kuorossa.

Kaipaamaan jäi vaimon lisäksi sisko Alva Modlinka, San Raphael, CA ja kaksi sisarusten lasta.

Muistotilaisuus pidettiin Messiah Lutheran kirkossa pastori L. Kenn Cobbin toimittaessa siunauksen.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 123 Main St., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui Woodside hautausmaahan.

Smith Funeral Home Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

May Funeral Service
HAUTAUSTOIMISTO
RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

KESKUSTASSA SIJAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING IN COMPLIANCE WITH FTC

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR A. NORDGREN

The Finnish-American **RAIVAAJA**

73 years ago –
Tokoi foresaw Soviet failure

With the continuing cavalcade of events taking place in the former Soviet Union, and the observations that communism is being trashed by the people there, reminds us of a letter which RAIVAAJA *first printed in October 1918.*

Of course, the letter was printed in Finnish at that time. However, a few years ago one of our staff members bought an old book entitled Bolshevism: The Enemy of Political and Industrial Democracy *by John Spargo, published in 1919, from the Burbank Hospital Fair. In "Appendix III" of this book is printed an English translation of this letter.*

This letter was written by Oskari Tokoi (1873-1963), a prominent Social Democratic politician in Finland during the early part of this century.

Because he had served as minister of food in the 1918 revolutionary government in Finland, he had to flee once the revolution was crushed. He escaped to Russia and found his way to Archangel.

Although other of Tokoi's fellow revolutionaries also escaped to Russia and became ardent supporters of the Bolsheviks, he didn't. In his travels Tokoi came to the conclusion that what was happening in Russia wasn't the way to build a "Socialist society."

So in September 1918 he took out his pen and wrote to Santeri Nuorteva. Nuorteva (1881-1929) was a leading figure in the Finnish-American political labor movement. He was on the editorial staff of RAIVAAJA *just prior to becoming the official representative in the United State of the 1918 People's Republic of Finland. After that government fell, he went to work for Ludwig Martens who represented the Soviet Union in the U. S.*

Nuorteva was an ardent admirer of the Bolshevik coup and he didn't like what Tokoi wrote. However, he followed through with Tokoi's request that his letter be published in the Finnish American press. Nuorteva sent the letter to a number of papers.

These papers did publish it, and it created quite a stir since the Russian revolutionaries had many supporters in the Finnish American community in those days. However, that is another story.

We reprint Tokoi's letter below as it appears in translation in Spargo's book.

Many of Tokoi's observations are right on the mark - the problems he saw then are the fundamental reasons for the events taking place in the Soviet dis-Union today.

While he had some anti-Russian bias ("the unsteady character of the Russian people"), his statements like "it is also clear that such a régime cannot stay but with the help of a stern terror . . . the longer the terror continues the more disagreeable and hated it becomes" shows his farsighted assessment of the events going on around him. He was there in the middle of it and he said this ain't goin' to work!

By printing this translation of a source document we hope you will be able to learn something more about Finnish American history, and more source materials dealing with the issues spawned by the revolution should be translated and published so that we can become more informed of our Finnish American story.

According to historian Auvo Kostiainen of Turku, Finland, the original handwritten letter from Oskari Tokoi to Santeri Nuorteva is preserved in the State Archives, New York State Library in Albany, NY.

Col. Oskari Tokoi shown above in the uniform of the British Legion taken in the fledgling Soviet Union about the time he wrote to Santeri Nuorteva.

Photo from Suomen Luokkasota, *edited by A. Halonen, and published by the Amerikan Suom. Sos. Kustannusliikkeiden Liitto in 1928.*

Archangel,
September 10, 1918

Santeri Nuorteva,
Fitchburg, Mass.:

DEAR COMRADE, - I deem it my duty to appeal to you and to other comrades in America in order to be able to make clear to you the trend of events here.

The situation here has become particularly critical. We, the Finnish refugees, who, after the unfortunate revolution, had to flee from Finland to Russia, find ourselves to-day in a very tra-gic situation.

A part of the former Red Guardists who fled here have joined the Red Army formed by the Russian Soviet Government; another part has formed itself as a special Finnish legion, allied with the army of the Allied countries; and a third part, which has gone as far as to Siberia, is prowling about there, diffused over many sections of the country, and there have reports that a part of those Finns have joined the ranks of the Czecho-Slovaks.

The Finnish masses, thus divided, may therefore at any time get into fighting each other, which indeed would be the greatest of all misfortunes. It is therefore necessary to take a clear position, and to induce all the Finns to support it, and we hope that you as well, over in America, will support it as much as is in your power.

During these my wanderings I have happened to traverse Russia from one end to another, and I have become deeply convinced that Russia is not able to rise from this state of chaos and confusion by her own strength and of her own accord.

The magnificent economic revolution, which the Bolsheviki in Russia are trying now to bring about, is doomed in Russia to complete failure. The economic conditions in Russia have not even approximately reached a stage to make an economic revolution possible, and the low grade of education, as well as the unsteady character of the Russian people, makes it still more impossible.

It is true that magnificent theories and plans have been laid here, but their putting into practice is altogether impossible, principally because of the following reasons:

The whole propertied class - which here in Russia, where small property ownership mainly prevails, is very numerous - is opposing and obstructing; technically trained people and specialists necessary in the industries are obstructing; local committees and sub-organs make all systematic action impossible, as they in their respective fields determine things quite autocratically and make everything unsuccessful which should be based on a strong, coherent, and in every respect minutely conceived system as a social production should be based. But even if all these, in themselves unsurmountable obstacles, could be made away with, there remains still the worst one - and that is the workers themselves.

It is already clear that in the face of such economic conditions the whole social order has been upset. Naturally only a small part of the people will remain backing such an order.

The whole propertied class belongs to the opponents of the government, including the petty bourgeoisis, the craftsmen, the small merchants, the profiteers. The whole Intellectual class and a great part of the workers are also opposing the government.

In comparison with the entire population only a small minority supports the government, and, what is worse to the supporters of the government, are rallying all the hooligans, robbers, and others to whom this period of confusion promises a good chance of individual action.

It is also clear that such a régime cannot stay but with the help of a stern terror. But, on the other hand, the longer the terror continues the more disagreeable and hated it becomes.

Even a great part of those who from the beginning could stay with the government and who still are sincere Social Democrats, having seen all this chaos, begin to step aside, or to ally themselves with those openly opposing the government.

Naturally, as time goes by, there remains only the worst and the most demoralized element. Terror, abritrary rule, and open brigandage become more and more usual, and the government is not able at all to prevent it. And the outcome is clearly to be foreseen - the unavoidable failure of all this magnificently planned system.

And what will be the outcome of that? My conviction is that as soon as possible we should turn toward the other road - the road of united action.

I have seen, and I am convinced that the majority of the Russian people is fundamentally democratic and whole-heartedly detests a reinstitution of autocracy, and that therefore all such elements must, without delay, be made to unite.

But it is also clear that at first they, even united, will not be able to bring about order in this country on their own accord. I do not believe that at this time there is in Russia any social force which would be able to organize the conditions in the country. For that reason, to my mind, we should, to begin with, frankly and honestly rely on the help of the Allied Powers.

Help from Germany cannot be considered, as Germany, because of her own interests, is compelled to support the Bolshevik rule as long as possible, as Germany from the Bolshevik rule is pressing more and more political and economic advantages, to such an extent even that all of Russia is becoming practically a colony of Germany. Russia thus would serve to compensate Germany for the colonies lost in South Africa.

A question presents itself at once whether the Allied Powers are better. And it must be answered instantly that neither would they establish in Russia any Socialist society.

Yet the democratic traditions of these countries are some surety that the social order established by them will be a democratic

It is clear as day that the policy of the Allied Powers is also imperialistic, but the geographic and economic position of these countries is such that even their own interests demand that Russia should be able to devlop somewhat freely.

The problem has finally evolved into such a state of affairs where Russia must rely on the help either of the Allies or Germany; we must choose, as the saying goes, "between two evils," and, things being as badly mixed as they are, the lesser evil must be chosen frankly and openly. It does not seem possible to get anywhere by dodging the issue.

Russia perhaps would have saved herself some time ago from this unfortunate situation if she had understood immediately after the February Revolution the necessity of a union between the more democratic elements. Bolsehvism undoubtedly has brought Russia a big step toward her own misfortune, from which she cannot extricate herself on her own accord.

Thus there exists no more any purely Socialist army, and all the fighting forces and all those who have taken to arms are fighting for the interests of the one or the other group of the Great Powers.

The question therefore finally is only this - in the interests of which group one wants to fight. The revolutionary struggles in Russia and in Finland, to my mind, have clearly established that a Socialist society cannot be brought about by force of arms and cannot be supported by the force of arms, but that a Socialist order must be founded on a conscious and living will by an overwhelming majority of the nations, which is able to realize its will without the help of arms.

But now that the nations of the world have actually been thrown into an armed conflict,

turn to **TOKOI** *page 9*

Consul General Garth Castrén speaker at RAIVAAJA tribute

FITCHBURG, MA - Garth Castrén, Consul General in New York, will be the featured speaker at the tribute being given to RAIVAAJA on Sunday afternoon, October 27, by the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College. His background is very interesting, exciting and impressive.

Consul Castrén was featured as "The Scandinavian of the Month" in a March issue of *The Scandinavian Bulletin.* Following is a reprint of that article with updated information on the Castrén children.

"We introduce you to the Honorable Garth Christopher Castrén, Consul General of Finland in New York. Garth Castrén was born in 1939 and educated in Helsinki before spending a year at Philips Academy in Exeter, New Hampshire. This was followed by studies in international law and economics at Trinity College, Cambridge, England, after which he completed his studies with an M. A. in political science from the University of Helsinki.

"While still a student, Garth Castrén had considered applying for admittance to the Finnish Foreign Office and was accepted in 1965, and already two years later took up his first post abroad in London. The next phase, a most interesting three-year period in New York at the Permanent Mission of Finland to the United Nations, which provided the experience necessary for the position as Head of the United Nations Section at the Ministry for Foreign Affairs in Helsinki, 1972-74.

"Africa was the next destination for Garth Castrén as Charge d'Affaires for Finland in Nairobi, Kenya, which also involved to post of Permanent Representative of Finland to the U. N. Environmental Program (UNDP). Geneva was to be the next step up the career ladder upon being appointed Counsellor of the Permanent Mission of Finland to the U. N. European Headquarters, situated in the old picturesque building of the League of Nations in Geneva.

"In 1979, Garth Castrén returned to Helsinki where he served for the better part of a year as Head of the Environmental Section of the Ministry for Foreign Affairs before being stationed in Paris as Minister-Counsellor at the Finnish Mission to OECD (Office for Economic Cooperation and Development) from 1980 to 1983.

"During his next tenure, 1984-87, Garth Castrén was appointed Ambassador to Zambia which simultaneously involved being accredited as Finland's Ambassador to Angola, Zimbabwe, and Botswana. Returning to Helsinki, he became Deputy Director-General at the Ministry for Foreign Affairs for FINNIDA, the Finnish organization administering foreign aid. On November 1, 1989, he succeeded Antti Lassila as Finnish Consul General in New York.

The territory covered by the Finnish Consul General in New York comprises 36 states in addition to U. S. Virgin Islands and Puerto Rico, which involves quite an amount of travel to visit the 24 Finnish honorary consulates and trade offices spread over this large area. In reality the New York Consulate General is one of the biggest missions Finland has abroad with sections for press and cultural affairs, finance, trade, and technology, apart from the traditional consular and legal matters.

"'This post is unlike any earlier I have had,' says Consul General Garth Castrén, 'it offers a new dimension compared to my earlier term here in New York. This is a most challenging post involving not only trade promotion as well as cultural aspects but in a very concrete way Finland promotion. Naturally, traveling takes up quite a lot of time but enables one to see the country as well as visit the Nordic communities elsewhere. The American-Scandinavian Foundation, which plays a significant role in maintaining the awareness of Nordic values, has been of enormous help and support.'

"Consul General Castrén is married to Marjaana Järvinen, who is a graduate of the Helsinki School of Economics and has also studied in the country at the University of Wisconsin, Madison. Their two children are both studying: Kaarlo, 24, is a graduate of Law from Helsinki University and is currently attending the Graduate Law School at New York University, and Nina, 21, is an exchange student from UMASS at Amherst presently in England at the University of Warwick.

"The Castréns are enthusiastic about their life in New York where they try to take full advantage of the culture the city affords them. Consul General Castrén mentions that reading takes up much of his free time, history being one of his favorite topics, Gibbon's *History of the Decline and Fall of the Roman Empire* and Voltaire's *Biography of King Charles XII of Sweden* topping the list. In his youth he played soccer, as most Finnish boys do, and naturally as a Finn skiing ranks high as even jogging. Last fall Garth Castrén took part in the New York City Marathon and according to himself, 'I barely managed to survive but it was a great way to see New York!'

"Consul General Castrén is a member of the American Scandinavian Foundation and the American Scandinavian Society, whose members' support and help has been of great significe to him. The Consul General is a Commander of the Order of the Finnish Lion.

"The Finnish-American community in New York and numerous American friends of Finland are looking forward to several more years of the Castréns' company in their midst and wish them many rewarding years in strengthening the common bondage between the two nations whose relations can hardly be closer. In this the readers of The Scandinavian American Bulletin heartily concur."

Everyone is welcome to come and hear Consul General Castrén at the Tribute to RAIVAAJA day at Saima Park, 2:00 p.m., on October 27.

Toini Laakso

Consul General Garth Castrén

TOKOI

continued from page 8

and the war, which in itself is the greatest crime of the world, still is raging, we must stand it. We must, however, destroy the originator and the cause of the war, the militarism, by its own and on its ruins we must build, in harmony and in peace - not by force, as the Russian Bolsheviki want - a new and a better social order under the guardianship of which the people may develop peacefully and securely.

I have been explaining to you my ideas, expecting that you will publish them.

You over in America are not able to imagine how horrible the life in Russia at the present time is. The period after the French Revolution surely must have been as a life in a paradise compared with this. Hunger, brigandange, arrests, and murders are such every-day events that nobody pays any attention to them.

Freedom of assemblage, association, free speech, and free press is a far-away ideal which is altogether destroyed at the present time. Arbitrary rule and terror are raging everywhere, and, what is worst of all, not only the terror proclaimed by the government, but individual terror as well.

My greetings to all friends and comrades.

Oskar Tokoi

LAKE WORTH, FL

Kenttä Hall

The summers are always somewhat quiet at Kentta Hall.

The sprinklers were put up in the big hall and that was a major undertaking. There was a group of square dancers for a while practicing.

On the fun side we held a going away party for Sylvia Silvola. About 50 people came to honor her. The program was held in the old hall. All who came registered at the door where Martha Lang took donations to Sylvia.

On the program was Carl Marks who read a paper which told about Sylvia's life. She was born in Nashwauk, MN, and went to school at St. Cloud's Teacher's College for two years and taught at a Finnish community near Alexandria, MN. At one time in her life she worked in a Co-op summer camp for children where she took care of 25 children.

After her husband retired, she got a four year degree at the University of Duluth and taught for 10 years in Virginia. As a young man, her husband Richard was in China with the Marines and when he came home to visit his foster mother he and Sylvia met. They raised three children.

Jorma Wuorinen played his violin and one song was from Kaustinen.

Ed Haapa played the piano and sang one of his comthem but he needed a 12-foot-positions which was from the Kalevala and that was so interesting.

Then Linnea Hoover, Saima Ahola and Vera Marks sang "*Muistojen Valsi*" and "*Kielon Jaahyväiset.*"

Everyone there said they enjoyed the afternoon and the coffee.

The Board of Directors held the first meeting of this season on Sunday, Sept. 29, and then the meeting for the members was at three.

It was decided to have the first dance on October 12 with Merja and Johnny playing.

Elli Kurpo and Nadja Salomaa will make the coffee both Saturday and Sunday. Urpo Kurpo and Erkki Rajasaari will take care of the ticket selling at the door. Linnea Hoover will sell coffee tickets Saturday night. Coffee is free on Sunday nights.

The sprinklers are in place in the big hall but are not painted. Urpo Kurpo said he would paint high ladder and some long gloves. Carl Marks was to buy them. He has already bought them as of this writing.

Sinnika Tenlen and Mrs. Wuori have asked to join the club and have put in their applications.

The *Katrillit* donated $200.00 to the hall as they said to show their good will. No one can argue with that. They are proving to be good members.

Veli-Pekka Rekonen came to the meeting and asked if the Veterani-Tuki could rent the old hall for seven days and make their pea soup for several days. Permission was granted.

The *Katrillit* have started to practice in the old hall on Monday nights.

We celebrated Aulis and Alli Aho's 56th wedding anniversary with a cake that was bought by Reino Laine and Bertha Pekkala. Many congratulations to the young couple. This was on Sept. 29.

October 13 the *Ruskon Kesäteatteri* will put on the play "*Isoheikkilän isäntä.*" It is a comedy and is very funny. So come and see it.

Vera Marks

Tribute to RAIVAAJA

1950 - 1970

By Irma Laine

FITCHBURG, MA - This year the Finnish Cultural Center will play tribute to RAIVAAJA. *This is the sixth in a series of weekly articles written by committee members. A special program in honor of* RAIVAAJA *will be held at Saima Park on Sunday afternoon, October 27.*

The 1950s at the Raivaaja were pretty much the same as it had been for many years.

As you probably know the RAIVAAJA began as a weekly newspaper in 1905 and after a couple of years started to come out three times a week and in May 1911 as a daily.

It continued as such until 1953 when it dropped its Saturday edition. The next change was in 1962 when it began publishing three times a week, then in July 1968 to twice a week and finally in July 1975 to only once a week, as it does today.

The circulation in 1950 was 5,750 (down from 9,500 in 1920). It was still quite a busy place.

We had about 25 employees on our payroll, a New York office with a staff of two, mailers, carriers, two travelling advertising salesmen and agents in all major Finnish areas.

We did a lot of job printing for area businessmen, annual reports for the City of Fitchburg, almost all the printing for the United Co-operative Society and United Cooperative Farmers, both of Fitchburg.

We also printed books. The last book published by the Raivaaja and printed in its own plant was *Sow the Golden Seed* by Professor John I. Kolehmainen. It was the history of RAIVAAJA and targeted for the paper's anniversary in 1955.

We also had a travel bureau doing a brisk business with the Cunard Line and other steamship companies and a little later with the airline companies. At that time flying started to become more affordable and a more popular way to travel. We also had a foreign exchange service for people who wanted to transfer money abroad, especially to Finland. So the tasks at the Raivaaja were quite diversified.

To think back to those days at the Raivaaja is quite pleasant.

There were so many, very friendly people working there who had been there for 30-40 years and now regretably reaching the retirement age, or were already past it, but still working very hard. These "oldtimers" were the backbone of Raivaaja. They would go "beyond the call of duty" to accommodate the needs of their beloved paper. They all deserve special recognition in Raivaaja's history.

To name a few of these long-time employees who were still working at the Raivaaja in the 1950s were Henry Puranen, retiring after 40 years, Lauri Hällfors, 40 years, Kalle Savolainen, bookbinder, 40 years and Arthur Hallfors, 43 years, the very first linotype operator, who remembered how the employees, in the very beginning, gave money from their own pockets to buy supplies.

Other long-time employees were: George Mäkelä, 30 years, John Suominen, 37 years (died in 1948), Oskari Tokoi, 27 years, retired in 1949.

The following had been with the Raivaaja for many years: Charles Bovellan, advertising department; Toivo Nousio, editor; John (Jallu) Honkonen, editor. In the composing room: Antti Hautala, Andrew Route, Frans Kerttula, Fiina Liljeqvist, Paavo Nurmi, Waino Soini. And in the pressroom, forman Fabian Raatikainen.

The editorial department in 1950 was headed by George A. (Yrjö) Mäkelä. He set high journalistic standards for himself and his staff and was therefore highly respected among his colleagues. Because of Mäkelä, I believe that RAIVAAJA was the best Finnish language newspaper published in the United States at that time.

Besides Mäkelä there were three or four other editors.

Jallu Honkonen, front page editor, a very quiet man; Toivo Nousio, a very talkative one and Henry Puranen, the city editor, lively and witty and always ready to greet you with a catching smile.

The editors came to work early, picking up that day's papers on their way. From that point on the newsroom was a very busy place. Everything had to be translated into Finnish which was time consuming and tedious work. The majority of the subscribers could not read English and for that reason the Finnish language newspapers had a very important role to keep their readers well informed.

We also had correspondents all around the New England area, in Ohio, New Jersey, New York, Maryland, Delaware and possibly in many other states where Finns had settled.

The Finnish American League for Democracy, the major shareholder of Raivaaja, had branches in these areas.

Most of them also had their own halls. A correspondent was appointed to cover all area happenings. They wrote about upcoming plays, concerts, festivals and of other newsworthy happenings among the Finns.

Most of these letters came handwritten and a few of them almost impossible to read. Editors needed an extra cup of coffee or an aspirin to calm their nerves when trying to make sense of the news items.

The deadline for that day's paper was at noon. The news was very up-to-date and taken from the same day's English language papers. Happenings from around the world, national news, political developments covered the front page and local news the back page. The inside pages were filled with correspondents' letters and other write-ups.

We had a teletype machine which provided us with the very latest happenings before presstime. Obituaries were added up until the very last moment.

George Mäkelä retired in 1952 due to poor health. To replace him the Board of Directors appointed Elis Sulkanen, who served in this capacity until his retirement in 1962. He was very well qualified.

Henry Puranen was appointed business manager in 1950 after William Reivo who had served in this capacity since John Suominen's death in 1948. Puranen held this position until 1960 when ill health forced him to retire. He was 76 at that time and died three years later.

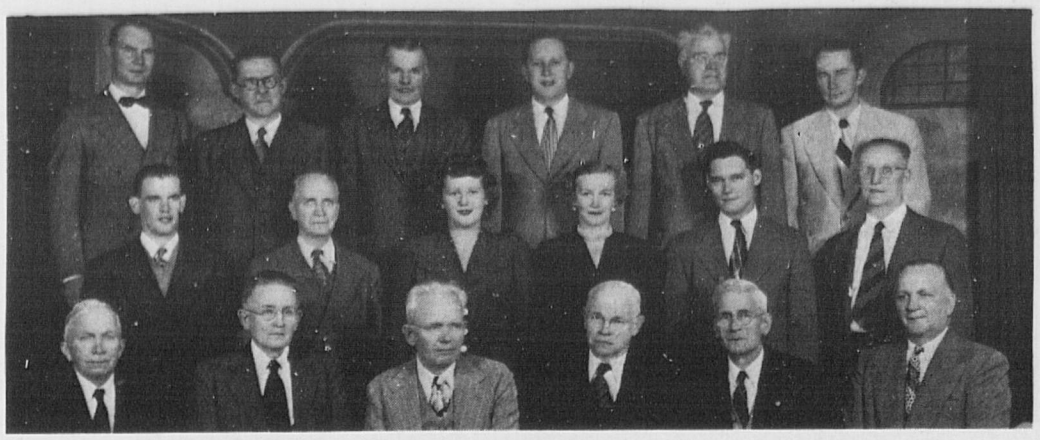

Raivaaja Publishing Company employees - 1950
Front row (left to right): Fabian Raatikainen, Jallu Honkonen, William Davidson, Reino Mäkinen, Lauri Hällfors, Bernhard Autula. Second row: Pentti Laine, Eero Boman, Helen Mäkinen, Gertrude Joyner, George Stone, Henry Puranen. Front row: Eero Bovellan, K. E. Savolainen, Yrjö Mäkelä, Andrew Route, Arthur Hallfors, Väinö Soini. Missing from the photo: Paavo Nurmi, Aarre Nuojua, Risto Rimey, Bernhart Mandell, Toivo N. Nousio, Edward Saikkonen, John Hill, the mailers and carriers.
photo courtesy of Pentti Laine

Puranen was very nice to work for. He treated his employees with great respect. Without many words he let you know when he was especially satisfied with your work.

With all the "old timers" gone from the office we would sometimes get interested in talking too much. Puranen would hear this from his office across the hall, grab a newspaper and come read it by the door. Never saying a word he would stand there until everyone was quiet.

Henry Puranen was also the vice-consul of Finland. In this capacity he helped hundreds of Finnish immigrants, young and old, with their citizenship applications, Social Security questions, obtaining birth certificates from Finland, writing proxies and countless other ways. He was truly a servant of the people, never asking or accepting any payment for his services except postage.

Lauri Hällfors was the head of the subscription department and the book store. He had been there since 1916 and knew the business inside and out.

Although he perhaps was not as well known as Puranen, Mäkelä, Suominen or others, he was well respected. Any changes in the operation or problems in Raivaaja were always discussed with Lauri before decisions were made. His advice and suggestions were always taken into consideration.

He was a hard worker, always rushing to get things done. If they didn't get done during working hours, he would take his work home or if that was not possible then he would come in on Saturdays or Sundays, especially during the busy times.

His son Turo Hallfors remembers proof reading long lists of names at home with his father. So do both of my boys, though quite much later, remember proofreading names with me and stuffing invoices into envelopes and putting stamps on them. Extra compensation for overtime in those days was unheard of for office workers.

Lauri Hällfors was one of the nicest people I have ever met and this opinion is held by many who either worked with him or knew him otherwise. He also was a lot of fun. He retired in 1956 after 40 years.

Others that made life at the Raivaaja a bit more cheerful were Henry Puranen and George Mäkelä. I think they enjoyed the new younger generation and loved to tease them.

The "matchmaker" role was their favorite, and which one would get the "Matchmaker's Shirt" as a reward for their efforts. It is an ancient Finnish tradition. Whether it helped or not, but three couples tied the knot within a few years (1949-1954) - all Raivaaja employees. I believe neither got the shirt because it could not be decided who had done the most to bring these young people together.

Another Raivaaja employee of many years was Charles (Eero) Bovellan. He was the head of the advertising department and very well known among the city's businessmen.

From morning until about noon he was busy running downtown to pickup ads for that day's paper. Liquor stores were very good advertisers because "Finns were such good customers." This comment was heard now and then and taken as a joke.

Ville Salmi, a Raivaaja agent for many years, would get ads from the Finnish businessmen, subscriptions and sold books. He would make his rounds walking up and down the hills of Fitchburg. Some readers probably still remember him coming to their homes.

The work week was long, six days a week. From 8 a.m. to 5 p.m., with an hour for lunch, and and on Saturdays until 12 noon. For this my pay was $35.00. This was considered farily good.

We were very busy. Lauri would pick up the mail about three times a day and never would come back with just "junk mail." Customers would be coming and going, telephone ringing and many other interruptions.

Very time consuming were the paid memoriams. People would come in and rightfully expect great help in wording these. Many tears were shed when selecting a verse to convey one's feelings. It was hard on both sides!

With all the ups and downs and the uncertainty of Raivaaja's future it was pretty nice to work at the Raivaaja in those days.

The 1960s

The 1960s were a time for big changes at the Raivaaja.

Henry Puranen's health started to fail and he retired in 1960. He was replaced by Sävele Syrjälä, who was very well known in the Raivaaja circles. His father Frans J. Syrjälä had been editor-in-chief of the paper for over 20 years. He was also well known for his accomplishments in the Finnish organizations, espcially Saima Society, Finlandia Foundation, Boston Chapter, the co-operatives and many others.

From the very beginning Syrjälä had many problems to face. He was full of energy and had a great desire to keep the paper going. The paper had operated with a loss for several years and the assets were dwindling. Something had to be done and done rather soon.

The building that RAIVAAJA had called its home since 1911 became too expensive for Raivaaja to keep up and was sold in 1961 to Workers' Credit Union, an offspring of the Raivaaja. WCU had its office on the first floor. Raivaaja remained in the building, as a tenant, until 1970 when it moved to the Coop building on Main St. WCU had sold the building and had moved to their new building on Elm St.

Another "Achilles heel" was the composing room. With all the oldtimers now retired it was almost impossible to replace them. Several linotype operators had come to the United States after the war and applied for a job and were hired. But things seemed so uncertain that they felt it a must to seek employment in their field that would offer them more security.

Besides the problems in the composing room there were many others. The machinery and other equipment were getting pretty old and the board was not too interested in granting money for new equipment. It became almost impossible to compete with the new printing places that could produce quality work for less with their new offset printing equipment.

There were many other changes. Elis Sulkanen, who had been the editor-in-chief since 1952 retired in 1962. He was replaced by Akseli Mattson, who held this position until 1964. At that time RAIVAAJA was coming out three times a week.

In the very early 1960s both front page editors, Jallu Honkonen and Toivo Nousio, retired. Newcomers to the editorial room were T. Erik Minkkinen and Lem-

turn to **TRIBUTE** *page 11*

TRIBUTE

continued from page 10

pi Ikävalko, both very qualified for this type of work. Ikävalko stayed with Raivaaja for over 10 years. She was quite a character and certainly brightened up the life at the Raivaaja with her endless supply of jokes and stories.

But we also had some very sad times. In April of 1963 death claimed the lives of two very prominent and well-liked Finns, Oskari Tokoi and Henry Puranen.

It was almost unbelievable. Tokoi died April 3 at the age of 89 and Puranen, five days later. on April 8 at 79. They are still fondly remembered and deeply missed by many.

August 25, 1964, was a turning point in the Raivaaja history. On that day RAIVAAJA came out for the first time printed by offset. In other words, Raivaaja had changed from hot type to cold type.

It had taken months of preparations for Syrjälä. He had to rent justowriters, headliners and other equipment for this new process. He had to hire new employees, typists, and they had to had to be taught to use these complicated machines. The company who rented out the machines, with option to buy them, provided us with an instructor. In the very beginning there were a lot of problems.

There were also many other problems for Syrjälä to solve. "How to make ends meet" must have been one of them. The expenses were great and the income dwindling. We had lost the printing income and by this time the travel bureau did not do much. New travel bureaus were opening up around town and they had more experience and could give more information about traveling all over the world, not just Finland.

The RAIVAAJA readers were dying because of old age. This meant less subscription income. By October 1969 the circulation was down to 2,580.

New problems to be faced when approaching the 1970s were to find a suitable place for Raivaaja to move to. Fitchburg Housing Authority had bought the building from WCU and is now the site of Wallace Towers, housing for the elderly. It was in June 1970 when Raivaaja moved to the United Co-operative Society building on Upper Common.

Also the President of Finland, Urho Kekkonen, was scheduled to visit Fitchburg in July 1970 and the preparations for this visit were enormous and had to be started months ahead.

The 1960s were truly an era of big changes and events.

It can only be said that the Board of Directors had found the right man in Sävele Syrjälä to guide Raivaaja through these troubled times.

Born in Fitchburg, Irma (Hirsto) Laine moved to Finland as a child with her parents. Following her 1938 graduation from Tampereen Kauppaopisto, she went to work for Kansallis-Osake Pankki in Tampere.

After 9 years, she applied for a two year leave of absence to come to the U. S. to learn English. She returned to Fitchburg where she found employment in the Raivaaja office in February 1948.

One of the people subject of the efforts of "Matchmakers" Puranen and Mäkelä, Irma Hirsto married Pentti Laine, employed in the paper's composing room.

Taking a few years off to have two sons - during this period she did work for Raivaaja at home and at the office when needed - Irma Laine returned to her old job in March 1958.

Her responsibilites from the beginning included that of cashier, taking care of the advertising, billing, and other various tasks. As business started to slow down, bookkeeping was added to her chores and in the 1970s also editorial work.

When Manager and Editor-in-chief Sävele Syrjälä was stricken ill in Nov. 1979, Laine filled in for him as she had during his vacations.

Never fully regaining his health, Syrjälä resigned in March 1981, and Laine continued in the posts of manager, editor and treasurer. When she retired in June 1984 her Raivaaja career spanned over 30 years.

Irma Laine is a resident of Lunenburg (MA).

Correction:

In last week's **Tribute to RAIVAAJA, 1930-1950** *by Eva E. Hirvi, we made an mistake in pasting up the article.*

We apologize for the error and the inconvenience it has caused. It just goes to show that we're not even above getting the story of our own paper mixed up, too.

The following are the paragraphs which were affected by our error, printed now in the corrected order:

Late in 1939 an unprovoked attack on Finland affected all Finns and parties. Americanization was taking place and English language classes. Through our newspapers and public lectures the immigrants were urged to get their naturalization papers and to join trade unions.

Because of circumstances prior to coming to America, the immigrants harbored bitterness towards their homeland, but the attack on Finland re-kindled love and respect for the land of their birth but had also won love and honor for their new homeland (America).

In December 1939, the RAIVAAJA expressed horror when news of communist agression continued. In the forefront of various relief drives was RAIVAAJA and its staff. The newspaper played an important part in reporting its coverage of heroic Finnish resistance to the Soviets and denounced Moscow Peace which closed the short Winter War.

In March 1940 the Finnish Federation of the American Socialist Party gave way to the Finnish-American League for Democracy. The RAIVAAJA became its official spokesman. As a result, RAIVAAJA editors were required and expected to print accounts of all varied interest groups.

★

Many people played an important role in RAIVAAJA's history including Oskari Tokoi, former premier of Finland. He was one of the RAIVAAJA's editors, serving the paper from 1922 until 1949.

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg, MA near upper common. 4 room, 1 bedroom, spacious and nice. $375/month. Please call Alice Heikkila at 345-1011 or 582-4911.

Suomi-koulu news

The New England Suomi-koulu continues its operation in fall '91 in the familiar schooling places in Massachusetts.

On Fridays the students gather in Holden, on Saturdays in Fitchburg and Lexington.
During the Fall Term there are seven school days. The classes meet every other week.

This fall the school has three teachers. Besides the already familiar Sini Harjunmaa and Helena Niiva-Sawyer, Arja Walker is teaching in both Fitchburg and Lexington.

Each group still has room for a few more students. All 4-15-year-olds, with some or no knowledge of Finnish, are welcome to join.

If interested, contact Helena (508-897-2813) or Sini (508-829-4724) to get more information.

Maynard, MA

The Maynard Ladies and Knights of Kaleva will be holding their Annual Fall Fair on Saturday, October 19, from 9:30 a.m. to 2:00 p.m. at Fort Pond, Kaleva Road, Littleton.

Hamburgers, hotdogs, soda, coffee and other refreshments will be served by the Knights of Kaleva. Baked goods, crafts, holiday decorations and many other items will be available.

A beautiful quilt and a handcrafted *rya* rug will be raffled off by the Ladies of Kaleva.

To get to Fort Pond, take the Littleton/West Acton exit off Route towards Littleton. Kaleva Road is 500 yards on the right.

For more information, call 508-264-9044.

Finnish American Heritage Society's

Dance & Raffle Night

Saturday, October 19 8:30 pm

Finnish Hall
Rt. 169, Canterbury, CT

Music by **Finn Rhythm**
soloist **Aatos Autio**

Admission $5.00 Refreshments

Kalenteri

CALIFORNIA

Oct. 12 - 9th annual Scandinavian Festival, 9 am-3 pm, Colorado Place, Santa Monica. Celebrating Nordic heritage and customs. Sponsored by the American Scandinavian Foundation of Los Angeles.
- Christmas Workshop, 2 pm, House of Finland, Balboa Park, San Diego. For more information, call 279-9561 or 748-3192.

Nov. 10 - Thanksgiving dinner, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Reservations: 510-526-3284 or Lempi Duda 510-526-8847.

Nov. 12 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21 membership meeting, 7:30 pm, cafeteria, Brotherhood Hall, Berkeley.

CONNECTICUT

Oct. 19 - Finnish American Heritage Society's Dance & Raffle Night, 8:30 pm, Finnish Hall, Rt 169, Canterbury. Music by Finn Rhythm, soloist Aatos Autio. First prize in raffle: trip to Finland. Refreshments.

Oct. 24 - Classical Concert by Veikko Ahvenainen, 7:30 pm, First Congregational Church, Rt. 169, Canterbury. No admission charge, free will donation.

Oct. 25 - Concert & dance, 8 pm, Ukranian Hall, Rt 6, N. Windham. Music by Veikko Ahvenainen.

Oct. 26 - Halloween Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Prizes for best costumes. Refreshments available.

MASSACHUSETTS

Oct. 9 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

Oct. 12 - Sauna & refreshments, 3-9:30, Uljas Koitto Temperance Society Summer Camp, Furnace Pond, Suomi Rd (off Rt. 36), Pembroke.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 15 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Oct. 16 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Community Room, Burger King, Intersection of Rts 132 and 6, West Barnstable.

Oct. 19 - Fall Fair, 9:30 am- 2:00 pm, Fort Pond, Kaleva Rd, Littleton. Sponsored by Maynard Ladies & Knights of Kaleva.
- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 22 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

Oct. 26 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

Oct. 27 - Tribute to RAIVAAJA, 2:00 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by Finnish Cultural Center.
- Concert by Veikko Ahvenainen, Vasa Club, Quincy. Vocal solos by Hannu Mäkipuro.

MAINE

Oct. 26 - Veikko Ahvenainen's Concert & Dance, 8 pm, Grange Hall, W. Paris. Sponsored by Finnish American Heritage Society of Maine.

MICHIGAN

Oct. 12 - Rummage, Pasty & bake sale, 9 am-3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.
- Karelian Festival, 2 pm, Marne United Methodist Church, 14861 Washington (near I-96), Marne. An after noon of Karelian music with Armas Suni on the kantele. Karelian foods to be served. Sponsored by the Finnish American Society of West Central Michigan.

Oct. 13 - Finnish Center Association Scholarship program, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 19 - Las Vegas Night, 8 pm-midnite, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 22 - Finnish Center Association's Women's Club meeting, 7 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 23 - Exchange Club of Livonia's annual spaghetti supper, Finnish Center, Farmington Hills. Chef Dick Arvo making his famous spaghetti sauce. Tickets: 478-6939.

Oct. 26 - Knights & Ladies of Kaleva Harvest Dance, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations: 313-683-9093; 313-549-3669 or 313-349-3867.

MINNESOTA

Oct. 18 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, St. Paul.

Nov. 6-9 - "The Making of Finnish America: An Ethnic Culture in Transition," conference at University of Minnestoa, Minneapolis. For more information: Leslie Denny, Program Director; Conference Services; 220 Nolte Center, U of M; 315 Pillbury Drive SE; Minneapolis MN 55455.

NEW YORK

Nov. 11 - Flute recital by Petri Alanko, 8:00 pm, Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th St, New York. Sponsored by Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter. Tickets at Merkin Hall box office beginning Oct. 21.

OREGON

Oct. 10 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, 6225 N. E. Stanton, Portland.

RHODE ISLAND

Oct. 23 - Classical concert by Veikko Ahvenainen, 7:30 pm, St. Andrew's Lutheran Church, Charlestown. No admission charge; free will donation.

All programs subject to change

Fitchburg ja ympäristö

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 12. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Syysmarkkinat lauantaina, lokak. 19. p:nä klo 9:30 aam.-2:00 ip. Maynardin Kalevaisten Huvilalla, Fort Pondilla Littletonissa. Järjestäjä Maynardin Kalevan Naiset ja Ritarit.

Korjaus: Viime viikon RAIVAAJAssa sivulla 13 olleen valokuvan tekstissä olisi pitänyt lukea: Don Stratton poikkesi Raivaajan toimituksessa näyttämässä painonnostosta saamiaan palkintoja.

Uutispaloja

Espoolaiset Terttu ja Sirpa Kovanen tekivät äskettäin tutustumismatkan lehtemme toimitukseen.

Kymmenkuukautiselle pikku Sirpalle Raivaajassa riitti ihmettelemistä. Erityinen mielenkiinnon kohde oli Kirjakaupan kirjarivistö, mikä sai nuoren vieraan jokeltelemaan tavanomaista enemmän. Lieneekö merkki älykkyydestä, mene ja tiedä . . .

Äidin ja tyttären oppaana oli RAIVAAJAN lukijoille tuttu Holdenissa asuva Sini Harjunmaa, Tertun sisko ja Sirpan täti.

Kovaset kertoivat olevansa kaksiviikkoisella matkalla, mikä on samalla ensimmäinen tutustumismatka Yhdysvaltoihin. Kysyttäessä, miltä tämä Amerikka sitten näyttää, Terttu totesi, että "kaikki on 20 prosenttia isompaa".

Täkäläinen ruska viehätti, varsinkin kun Suomessa oli jo ollut niin harmaata. Maisemallisesti tämä seutu on hyvin suomalaista.

Mitään ihmeellisiä matkasuunnitelmia vierailla ei ollut. Strubridge Villagessa aiottiin käväistä ja kaupoissa ostamassa kauniita lastenvaatteita Sirpalle.

Yllättävää oli ventovieraiden ihmisten kiinnostus Sirpaa kohtaan. Kaupoissa liikuttaessa aikuiset miehetkin kuulemma tulivat tervehtimään pikku neitiä. Sitä ei juuri Suomessa tapahdu.

★

Fitchburgilainen Stratton Players teatteriseurue aloittaa 67. näytäntökautensa esittämällä A.R. Guerney, Jr.:n komedian "The Middle Ages".

jatkuu seuraavalla sivulla

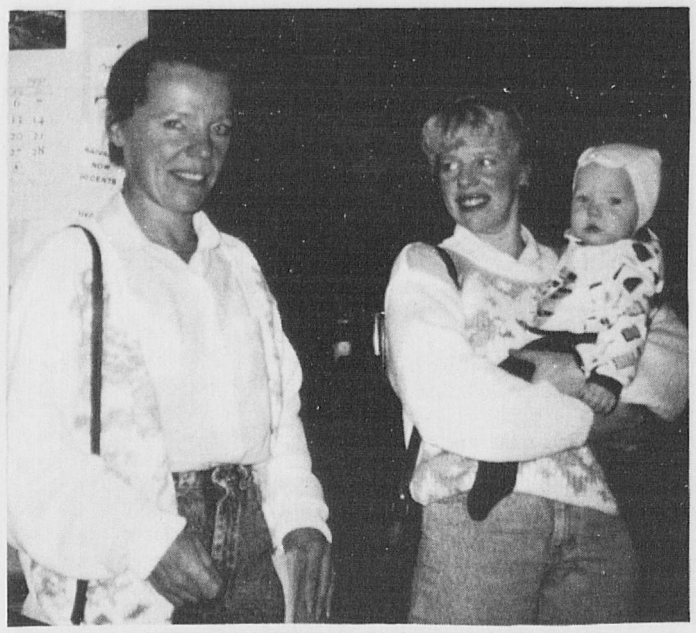

Sini Harjunmaa (vas.) tutustutti siskonsa Terttu Kovasen ja tämän pikkutytön Sirpan Raivaajan toimitukseen.

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, lokak. 1. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopanen avasi kokouksen toivottamalla läsnäolijat tervetulleiksi. Sitä seurasi "America" ja "Maamme laulu" yhteislauluna Neima Johnsonin pianosäestyksen tahdissa.

Vieraat, ashburnhamilaiset Elvi ja Tauno Hagelberg toivotettiin myös tervetulleiksi. Toivottavasti tulette toistekin!

Hetken hiljaisuudella huomioitiin syysk. 2. p:nä kuollutta Wäinö Koskea.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Aino Anttila (syysk. 29) ja Lauri Anttila (lokak. 4).

Ethel Anttonen kertoi Lula Björbackan olevan toipilaana kotonaan.

Mr. Nopanen tiesi kertoa Veikko Peltolan käyneen katsomassa Henry Heywood Memorial sairaalassa olevaa Fanny Törnroosia, joka lähetti terveisensä kerholaisille. Mrs Annelin tiedotti lisäksi, että Mrs. Törnroos siirretään Keene, NH:een.

Henni Lappalainen kertoi puhelleensa Floridassa olevan Vieno Rantalan kanssa ja hän myös lähetti terveisiä kerhon jäsenille.

Monet kiitokset Olavi ja Sirkka Tastulalle $20.00, minkä he lahjoittivat vanhempiensa muistolle.

Kiitokset myös seuraaville heidän kahvipöytään tuomista antimista: Miss Lappalainen, Mr. Nopanen, Miriam Orava, Ethel Anttonen, Mildred Heino, Helvi Misslin, Taimi Olkkola, Lillian Salthe, Aune Luoma ja Anna Niemi.

Miriam Orava luki rahastonhoitajan raportin, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Hanuristin läsnäolon johdosta ohjelma alkoi nauhoitetuilla suomalaisilla kansanlauluilla.

Juontaja Mildred Heino esitteli Irene Vilakarin, joka Mrs. Johnsonin säestämänä lauloi useita kauniita lauluja.

Mrs. Orava viihdytti lukemalla hauskan jutun kissan hammaslääkärillä käynnistä ja toisen hiirien metsästyksestä.

Toivo Savela viihdytti kertomalla vitsejä, minkä jälkeen Mr. Nopanen lauloi useita sävelmiä Mrs. Johnsonin toimiessa jälleen säestäjänä.

Ohjelma päättyi Mrs. Heinon kertomiin hupaisiin tarinoihin.

Kahvia monine herkkuineen nautittiin ennen kotiin lähtöä. Tarjoilusta huolehtivat Miriam Orava, Henni Lappalainen, Taimi Olkkola, Mamie Lauricella ja Ruth Holm. Hieno, että kerhossa on niin monia mainioita kokkeja!

Parhaimmat Onnittelumme
lokakuun 11, 1991
30 vuotta täyttävälle
Suomalaiselle Kultaisen län Kerholle
Suomalaisseurojen Keskuskomitea
Fitchburg, MA

Messiah Lutheran seurakunnan
SYYSLÄHETYSJUHLA
Lauantaina, lokak. 19 p., klo 10 ap. - 3 ip.
750 Rindge Road, Fitchburg, MA
Pannukakkua ja kahvia tarjoillaan koko päivä
Myytävänä: Kotitekoista ruoka- ja kahvileipää, erilaisia pai'ta ja muita leivonnaisia, kuumia koiria, tuoreita vihanneksia, käsitöitä, kukkia, säilöttyjä marja- ja vihannestuotteita, kotitekoisia makeisia ym.
Vapaa verenpaineklinikka! **Tervetuloa!**

Tanssit
Saiman Puistossa
Lauantaina
lokak. 12. p:nä
klo 8 - 12 yöllä
V. Honkala
soittaa
Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimaki
71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . . Puhutaan Suomea
NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. Box 449 Westminster, MA
Välitetään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aam. Pastori Philip Meher toimii väliaikaispastorina. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille.

Konfirmaatioluokka kokoontuu tiistaisin klo 6:00 illalla.

Kuoroharjoitukset tiistaisin klo 6:45. Ron Harry urkurina ja kuoronjohtajana. Virvokkeita päätteeksi.

Miesten seura kokoontuu joka kolmas keskiviikko klo 7:30 illalla.

Pyhäkoulu leikkikouluikäisistä (3 v.) 9-luokkalaisiin klo 10:45 - 12:00 aam. Debbie Champagne valvoo.

Nuorisoryhmä kokoontuu joka toinen sunnuntai-ilta klo 6 - 8. Mark ja Tami Green ohjaajina.

Lokak. 13. p:vän lojalisuussunnuntai alkaa pastori Philip Meherin saarnoilla, joissa hän käsittelee rahan, perheen ja kirkon hallintoa.

Tiistai-illan hartaushetket perustusvat Joonan kirjan teksteihin.

Kaikki nuoret seurakuntalaiset ovat tervetulleita lokak. 26. p:vän Halloween kutsuille, jolloin leikitään leikkejä, jaetaan palkintoja ja tarjoillaan virvokkeita.

Miesten seuran toimihenkilöt ovat seuraavat: Edward Wade (presidentti), Mark Green (varapresidentti), Rudy Syrjänen (rahastonhoitaja), Reino Mäkinen (sihteeri) ja Bernard Kelley (jäsensihteeri). Ryhmä kokoontuu lokak. 16. p:nä urheilu-videoillan merkeissä.

Nuorisoryhmällä oli mukava keilausilta Hub Bowling Alley-salilla.

Lokakuun jumalanpalvelusten aikana pikkulapsien huoltamisesta ovat vastanneet Michelle Meher, Tami Green, Kara Pearson ja Jaclyn Kaulback.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, lokak. 13. klo 9:15 sunnuntaikoulu. Klo 9:15 aikuisten raamattu luokka. Klo 9:30 korkeakoululaisten raamattuluokka. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Saarnaa vieraileva pastori Phil Gehlaur, Kalifornia-asta.

Huom! Lauantaina, lokak. 19. vuotuiset syys-lähetysmyyjäiset klo 10:00 - 3:00 iltap. Ilmoitus tässä lehdessä!

Kummitusjuttuja lapsille

BOSTON, MA - Lokakuun 26. päivänä klo 10:30 aamupäivällä Kennedy Library tarjoaa toisenlaisen vaihtoehdon lapsille viettää lauantaiaamupäivä. Tarjolla on sekä hauskaa viihdykettä että opettavaa ohjelmaa. Ensiksi järjestetään tunnin mittainen ilmainen ohjelma, jonka nimi on "Night riders and other stories for Halloween".

Doug Lipman, joka on yksi sujuvimmista jutunkertojista koko Uudessa Englannissa, käyttää vankkaa taustaansa esiintyjänä, opettajana ja muusikkona esittäessään ohjelmanumeron, joka kantaa nimeä "Stories and songs that touch people".

Night riders" on alkuperäinen tarina, joka perustuu todellisiin kokemuksiin ja etelän sisällissodan kummitusjuttuihin. Simon ja John ovat entisiä orjia, he istuvat eräänä tummana ja kuuttomana yönä ulkona kertoen toisilleen erilaisia kummitusjuttuja samalla kun he odottelevat Night Riderseja, outoja ja uhkaavilta näyttäviä kummituksia. Nämä kummitukset olivat häirinneet monina öinä vapaaksi päässeitä mustia.

Itse juttuja karmaisevampaa on näiden tarinoiden totuuden asteittain toteutuminen ja esiintuleminen - siinä kuka kertoi heille alkujaan näitä tarinoita ja miksi. Juuri kun kaikki näyttää turvalliselta kummituksien tulolle, mutta...

Night Riders on jännittävä sekoitus historiaa ja kansanperinnettä, tarina, jolla on yllättävä loppu. Kaikki yli 7-vuotiaasta aikuiseen ovat tervetulleita kuulemaan tarinaa Kennedyn kirjastoon. Lisätietoja juttutuokiosta saa puhelinnumerosta (617) 929-4523.

SYÖVÄN. . .
jatkoa sivulta 3.

musta Yhdysvalloissa, Englannissa ja Ruotsissa.

Alan tunnetuin tutkija yhdysvaltalainen **David Savitz** on todennut, että voimajohtojen läheisyyden ja lapsuuden leukemian välillä on jonkinlainen yhteys. Hän totesi myös, että leukemia ja aivokasvaimet ovat suurjänniteasentajilla yleisempiä kuin muilla.

Tutkimuksen pääongelmiin kuuluu altistuksen määrittämisen vaikeus. Kenttiä on joka puolella, eivätkä kodeissa ja työpaikoilla vallitsevien kenttien voimakkuudet useinkaan eroa selvästi toisistaan.

Suomi-koulun uutisia

Suomi-koulun syyslukukauden ensimmäinen koulupäivä Kaleva Kodissa Fitchburgissa. Takarivissä (vas.) Arja Walker, Susan Tuominen, Maiju Talviharju, Maila Perkiö, Sonja Ashton, Tuomas Mord ja Sini Harjunmaa. Edessä Marko Tuominen, Suvi Talviharju, Amy Tuominen ja Jamie Butler.

Kuva: Maija Mord

Uuden Englannin Suomikoulu jatkaa toimintaansa syyslukukaudella '91 tutuissa Massachusettsin koulupaikoissa. Perjantaisin kokoonnutaan Holdenissa, lauantaisin Fitchburgissa ja Lexingtonissa.

Syyslukukaudella koulupäiviä on seitsemän, tapaamiset joka toinen viikko.

Koulu on tänä syksynä saanut uuden opettajan. Entisten **Sini Harjunmaan** ja **Helena Niiva-Sawyerin** lisäksi Fitchburgissa ja Lexingtonissa opettaa myös **Arja Walker**.

Näihin ryhmiin voidaan vielä ottaa muutama uusi oppilas. 4-15 -vuotiaat suomea hiukan tai ei lainkaan puhuvat ovat lämpimästi tervetulleita.

Kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteys joko Helenaan (508) 897-2813 tai Siniin (508) 829-4724 tarkempien kouluaikojen ja suunnitelmien saamiseksi.

Cape Cod, MA

Finnish American Society of Cape Cod pitää kuukausikokouksensa keskiviikkona, lokak. 16. p:nä Burger King ravintolan Community huoneessa teiden 132 ja 6 risteyksessä West Barnstablessa.

Kokous alkaa klo 7:30 illalla. Suomenkielen oppitunti alkaa klo 6. Kaikki tervetulleita!

UUTISPALOJA . . .
jatkoa edellissivulta

Ohjauksesta vastaa Miriam Lehto, näyttämömestarina toimii Julia Gray.

Näytelmä esitetään kahdeksan kertaa lokak. 17, 18, 19, 24 25 ja 26 päivinä klo 8 illalla ja lokak. 20 ja 27 päivinä lisäksi iltapäivämatineat klo 3.

"The Middle Ages" (Keskiaika) on terävä ja humoristinen kuvaus henkilöstä, jonka suurimpana haaveena on päästä pois kaavoihin kangistuneesta elinympäristöstään.

Tapahtumapaikkana on suurkaupungissa sijaitsevan miesten yksityisklubin palkintohuone ja tapahtumat ajoittuvat 30-vuotiskaudelle vuosista 1940-70.

Näytelmä kuvaa erinomaisella tavalla Amerikan yläluokan WASP -ryhmän (valkoisia anglosaksisia protestantteja) muuttuvassa maailmassa. Keskushenkilönä on klubin presidentin poika ja hänen toivottomalta tuntuva rakkautensa Eleanor-nimistä tyttöä kohtaan.

Barneyna nähdään Jack Celli, Jeffrey Westlake esittää hänen isäänsää Charlesia, Norma Whitney Eleanoria ja Marj Lucier on Myra, Eleanorin äiti.

Stratton Players löytyy osoitteesta 60 Wallace Avenue. Lisätietoja saa puhelinnumerosta (508) 345-6066. Koska teatteri on pieni, liput kannattaa hankkia etukäteen.

★

Maynardin Kalevaiset pitävät vuotuiset syysmarkkinansa lauantaina, lokak. 19. p:nä Huvilallaan Fort Pondilla Littletonissa. Markkinahumu alkaa klo 9:30 aamulla ja päättyy klo 2 iltapäivällä.

Kalevan Ritarit tarjoilevat päivän mittaan hampurilaisia, hot doggeja, kahvia ja muita virvokkeita.

Myyntipöydiltä löytyy leivonnaisia, käsitöitä, joulukoristeita ja monia muita tavaroita.

Kaunis tilkkutäkki ja käsintehty ryijy ovat Kalevan Naisten arpajaisten voittoina.

Lisätietoja numerosta (508) 264-9044.

★

Kansantanhuryhmä *Revontulet* näyttää olevan ensimmäinen alueen suomalaisjärjestö, joka on päättänyt järjestää ryhmämatkan Suomeen ensi vuoden juhlavuotta ajatellen.

Lähtöajaksi on suunniteltu heinäkuun 5. päivän seutua. Mikäli olette ajatelleet matkata Suomeen kesällä 1992. ottakaa yhteys soittamalla *Revontulten* Maija Mordille (508-582-7717) tai Joan Dowille (508-597-2212.

FREELANCE FINNISH TRANSLATORS / INTERPRETERS

New England's largest translation company is seeking experienced technical and non-technical translators for occasional free-lance assignments into Finnish and Finnish into English. Interpreting assignments also available. Please call Ms. DePhillips 617-864-3900.

Lähdetään taas!

Kaikki tervetulleita mukaamme
Suomeen juhlavuonna 1992
Lähtöaika
heinäkuun 5. päivän nurkilla

Let's go again!

Everybody is invited to travel with us to Finland in 1992
Departure date around July 5th

Revontulet
Fitchburg, MA

Joan Dow (508) 597-2215
Maija Mord (508) 582-7717

NORTH END SUBARU mazda ISUZU

SUBARU-MAZDA
757 Chase Road, Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911

ISUZU
525 John Fitch Highway, Fitchburg
(508) 345-1011

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

EXPERIENCE THE DIFFERENCE
HUHTALA OIL CO.
MAIN STREET, EAST TEMPLETON
•LOCALLY OWNED
•OUR THIRD GENERATION
•7 OIL DELIVERY TRUCKS
•13 LICENSED TECHNICIANS
•24 HOUR BURNER SERVICE
•44 YEARS OF DEPENDABILITY
•AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
•NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME
LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS
FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS
CALL 632-1221
Our service area is from North Rutland to Orange

Wider-instituutille etsitään pysyviä tiloja

KOP:n garaniittitalossa Helsingissä toimivalle Wider-instituutille etsitään uusia tiloja. Suomen valtio on vuokrannut pankilta talon viidennen kerroksen tilat 250,000 markan kuukausivuokralla.

Vuokraa on maksettu Suomen kehitysyhteistyörahoista vuodesta 1985, jolloin instituutti perustettiin Suomeen.

Instituutille yritetään löytää pysyvät tilat muualta, kun vuokrasopimus pankin kanssa päättyy 1993.

Uusiksi tiloiksi on kaavailtu Helsingin yliopiston yhteydessä Viikissä olevia rakennuksia. Toisena vaihtoehtona on esitetty entistä sukupuolitautien poliklinikkaa Kruununhaassa.

Laskelmia tehneet sanovat, että Suomelle tulisi halvemmaksi vuokrata kadun toisella puolella sijaitsevasta hotelli Presidentistä sviitit jokaiselle tutkijalle kuin maksaa nykyistä kolmen miljoonan vuosivuokraa.

Instituutin entisestään väljät tilat kasvoivat vuosi sitten, kun alivuokralaisena ollut Helsingin yliopiston kehitysmaainstituutti häädettiin pois. Se oli toiminut samoissa tiloissa Wider-instituutin perustamisesta lähtien.

Instituutti suunnitteli laajaa ympäristöprojektia ja arveli tarvitsevansa tilat sitä varten itselleen. Useita tutkijanhuoneita on kuitenkin yhä tyhjillään.

Wider-instituutti (World Institute for Development Economics Research) perustettiin täydentämään YK:n yliopiston muita tutkimusyksikköjä Hollannissa, Macaossa, Sambiassa ja Venezuelassa. YK-yliopistojen päämaja on Tokiossa ja se toimii maailmanlaajuisten tutkimusten koordinoijana. Wider-instituutin tehtäväksi tuli maailmantalouden ja kehitysmaakysymysten tutkiminen.

Baltian-kauppaa käydään vanhalla sopimuspohjalla

Suomi aikoo valmistella uudet, Baltian-kauppaa koskevat sopimukset. Tarkoitus on antaa ensin yhteistyöjulistus ja edetä siitä sopimusten kautta vapaakauppaan, kertoi Baltian-kierrokseltaan palannut ulkomaankauppaministeri **Pertti Salolainen** (kok). Toistaiseksi kuitenkin jatketaan vanhalla sopimuspohjalla.

Salolainen sanoi matkan aukaisseen hänen silmänsä näkemään jättimäiset taloudelliset ongelmat, joita Baltian mailla on ratkaistavinaan. Hänen mukaansa maat tuntevat markkinatalouden toimintaa vain hatarasti. Matka ei valaissut Salolaiselle, miten maat pystyisivät toteuttamaan esimerkiksi kestävän rahajärjestelmän.

Myös avun tarve sekä Virossa, Latviassa että Liettuassa on suuri. Salolaisen mukaan hallituksen valmistelema lähialueiden avustusohjelma valmistuu lähiaikoina. Siihen sisältyvät Viron, Latvian ja Liettuan kaavaillut avustustoimet. Varsin nopeasti Baltiaan matkustaa myös Eftan asiantuntijavaltuuskunta, jonka tehtävänä on selvittää Baltian maiden ja Efta-maiden välisten suhteiden kehittämismallit.

Salolainen kertoi, että Baltian maat neuvottelevat parhaillaan keskenään Baltian tulliunionin luomisesta.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittäkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

_____

Osoite _____

_____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ **UUDISTUS** _____

MAKSU $ _____

USA: 12kk $23.00, 6kk $15.00, 3kk $11.00
Ulkomaille: 12kk $28.00, 6kk $20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Väyrynen: Merialueiden vakaus tärkeää Suomelle

Ulkoministeri Paavo Väyrynen luonnehtii presidentti George Bushin aseidenriisunta-aloitetta historialliseksi.

Suomen kannalta ovat Väyrysen mielestä erityisen merkittäviä Euroopan ja sitä ympäröivien merten turvallisuutta ja vakautta vahvistavat toimet.

Hän sanoi Suomen uskovan, että ne luovat edellytyksiä myös Euroopan pohjoisosien turvallisuutta lujittaville uusille aloitteille esimerkiksi Helsingin seurantakokouksen jälkeen alkavissa Etyk-maiden sotilaallisissa neuvotteluissa.

Lyhyen kantaman ydinaseiden poistaminen Euroopasta vastaa Väyrysen mielestä Euroopan turvallisuuden vaatimuksia. Se parantaa edellytyksiä Euroopan asevoimien vähentämiselle ja yhteistyövaraisen turvallisuuden lujittamiselle kaikkien Etyk-maiden kesken.

Bush ilmoitti Yhdysvaltojen poistavan myös merivoimien taktiset ydinaseet - niiden mukana Tomahawk-risteilyohjukset - ja odottaa Neuvostoliiton tekevän samoin vastaaville asejärjestelmilleen.

Väyrysen mielestä ehdotetut toimet purkavat merkittävällä tavalla pohjoisten merialueiden sotilaallista vastakkainasettelua. Tästä vastakkainasettelusta Suomi on jo pitkään ilmaissut huolestuneisuutensa.

Väyrynen sanoi, että aloite sopeuttaa ydinaseistuksen kylmän sodan jälkeiseen aikaan, tilanteeseen, jossa Yhdysvallat ja Neuvostoliitto eivät ole toistensa vastustajia vaan hakeutuvat yhteistyöhön. Aloite perustuu Väyrysen näkemyksen mukaan siihen, että Euroopan kahtiajako on päättynyt ja suursodan uhka on väistynyt.

Louekoski uskoo hallituksen kaatuvan

Kansanedustaja **Matti Louekoski** (sd) uskoo Suomen hallituksen kaatuvan ennen vuodenvaihdetta. Louekosken mukaan hallitus hajoaa välttämättömiin veronkorotuksiin, joita kokoomus ei voi niellä.

Ruotsalaislehdessä olleen haastattelun mukaan Louekoski ounasteli porvarihallitukselle lyhyttä ikää. Samalla hän torjui ajatuksen, että sosiaalidemokraatit menisivät hallitukseen sen pelastajaksi.

Louekosken mielestä on parempi, että hallitus jatkaa elämäänsä "sairaana miehenä", näin ihmiset näkevät, mikä on keskustalainen vaihtoehto, jota keskusta niin kovasti ennen vaaleja markkinoi.

Louekoski uskoo hallituksen vääjäämättä ajautuvan veronkorotuksiin, koska oppositio kaataa hallituksen säästölait.

Neste osakkaaksi Omaniin

Suomalainen Neste Oy on menossa osakkaaksi öljytuotantoon Omaniin Lähi-itään. Neste on ostanut amerikkalaisen Chevron Corporationin 35 prosentin osuuden öljyn ja kaasun etsintä- ja tuotantooikeuksista.

Sanomalehtien liitto:

Lehdistötuki irti puoluelehdistä

Sanomalehtien liitto esittää Suomen valtion varoin maksettavalle sanomalehtituelle kattorajaa, jottei mikään lehti tulisi liian riippuvaiseksi valtion tuesta.

"Lehden menestyksen tulisi aina olla riippuvainen ensisijaisesti tilaajista ja ilmoittajista. Tuloista tulisi vähintään kaksi kolmasosaa hankkia tilaus-, irtonumero- ja ilmoitusmyynnistä", todetaan liiton liikenneministeriölle lähettämässä kannanotossa.

Liiton mielestä nykyisin "automaattisesti puolueiden kautta maksettava valtion lehdistötuki tulisi siirtää valtioneuvoston päätöksellä jaettavaan sanomalehtitukeen. Lehdistötukea ei tulisi jakaa puolueiden järjestö-ym.-lehdille, kuten nykyisin tapahtuu."

Sanomalehtien liitto vaatii kannanotossaan, että valtiontuen saamisen ehdottomana edellytyksenä tulisi olla kyseisen lehden teettämä alalla yleisesti vallalla olevan käytännön mukainen levikintarkastus. Nykyisin tuen hakemuslomakkeeseen riittää lehden oma ilmoitus painosmäärästä.

Kunnille jättilaina ulkomailta

Suomen kunnat ottavat jättilainan ulkomailta. Kuntien omistama rahoitusyhtiö Kuntarahoitus on laskenut kansainvälisille rahamarkkinoille liikkeelle ecu-määräisen joukkovelkakirjaan pohjautuvan lainan.

250-300 miljoonan ecun eli 1,3-1,5 miljardin markan suuruinen laina on ensimmäinen, jonka suomalaiset kunnat ottavat suoraan ulkomailta. Tähän asti lainayhteyksiä on hoidettu suomalaisten pankkien kautta.

Liikkeelle laskettava laina on alku laajemmalle lainaohjelmalle, jolla Suomen kunnat aikovat säännöllisesti esiintyä lainanottajina ulkomaisilla valuuttamarkkinoilla.

Kuntarahoitus on vastikään saanut kansainvälisiltä lainaluokituslaitoksilta korkeimman eli 3 A:n arvosanan, mikä merkitsee, että Kuntarahoitus pystyy saamaan markkinoilta rahaa halvemmalla kuin useimmat suomalaiset pankit.

Koneelta satamalaitteet Englantiin

Suomalainen Kone Cranes on saanut yli 80 miljoonan markan arvoisen satamalaitetilauksen Englannista. Englantilaisen National Power -voimayhtiön tilaamat kaksi jatkuvatoimista hiilenpurkulaitetta toimitetaan tilaajalle ensi vuoden loppupuolella.

Bristolin satamaan sijoitettavien laitteiden pääkomponentit tehdään Kone Oy:n Hyvinkään tehtaalla ja kootaan Hangossa. Purkulaitteet hinataan Bristoliin käyttövalmiina ponttoonin päällä.

Ne aloittavat toimintansa vuoden 1993 alussa ja pystyvät purkamaan yli neljä miljoonaa tonnia hiiltä vuodessa.

Nyt Englantiin toimitettava purkulaite on Kone Oy:n kehittämä ratkaisu hiilen purkamiseksi laivojen ruumasta. Ensimmäinen tällainen laite toimitettiin Tanskaan vuonna 1983. Kolme samanalaista purkainta toimitettiin Englantiin viime syksynä, ja parhaillaan on rakenteilla yksi Kanadaan tilattu laite.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Suomen uutisia

Suomi ei houkuttele tulijoita

Ulkomainen tutkinto ei aina takaa työtä

Korkeakoulututkinto ei ole tae siitä, että työpaikka löytyy. Tavallaan se on sääli, koska hakijoilla on usein erinomainen koulutus, sanoo vs. tiedesihteeri **Sirkka-Leena Hörkkö**.

– Suomeen ei tulla sen takia, että tänne halutaan tulla, vaan takana on aina joku erityinen syy, lisää Hörkkö, joka hoitaa opetusministeriössä ulkomaanopintojen rinnastuspäätöksiä.

Hörkön mukaan muuton syynä voi olla erityinen Suomen harrastus.

– Pelkästään sen takia, että liikkuvuus on helpompaa, kukaan ei valitse Suomea, epäilee Hörkkö. Mistään kovin suuresta kansainvälisyydestä hän ei näe myöskään merkkejä.

Ulkomailla korkeakoulututkinnon suorittanut on voinut hakea kelpoisuutta julkiseen virkaan Suomessa opetusministeriöstä vuodesta 1987 lähtien, jolloin laki tuli voimaan. Kansalaisuusraja rikkoontui kaksi vuotta myöhemmin, mistä lähtien myös ulkomaalaiset ovat voineet jättää hakemuksensa.

Hörkön alueena ovat itäeurooppalaiset maat. Hänen mukaansa neuvostoliittolaisten osuus hakijoissa on kasvanut tänä vuonna tuntuvasti. Hän arvioi, että liikehdinnällä on yhteyttä Neuvostoliiton yleiseen tilanteeseen. Hakijoina on ollut myös huomattava määrä Inkerin paluumuuttajia.

Vaikka liikehdintä on kasvanut, suurista määristä ei voida puhua. Vuonna 1990 rinnastuspäätöksiä tehtiin noin 330, mistä neuvostoliittolaisten osuus oli runsaat 50 tutkintoa. Tänä vuonna syyskuun puoliväliin mennessä hakemuksia oli tullut lähemmäs 400. Niistä neuvostoliittolaisten osuus on noin 150.

Suomen uutisia

Vallankumousjuhlat ohi Tehtaankadun lähetystössä

Neuvostoliiton Helsingin suurlähetystö on ilmoittanut, ettei marraskuun 7. päivänä enää järjestetä Neuvostoliiton kansallispäivän vastaanottoa Tehtaankadun suurlähetystössä.

Vastaanotto on tähän asti pidetty lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen kunniaksi.

Vastaanoton peruuntuminen on seurausta Neuvostoliiton sisäisistä muutoksista. Neuvostoliitossa ei enää katsota tarpeelliseksi lokakuun vallankumouksen muiston juhlimista, kun Neuvostoliitto pyrkii ripeästi pois sosialismista.

Vallankumouksen vuosipäivä on ollut sodan jälkeen Suomen politiikan kärkinimien tärkeimpiä näyttäytymistilaisuuksia. Tasavallan presidentti on vieraillut tilaisuudessa joka kerta ja paikalla ovat olleet myös politiikan, talouselämän ja kulttuurin näkyvimmät merkkihenkilöt.

Kutsua Tehtaankadulle on pidetty hyvin tärkeänä asiana. Takavuosina ihmiset vääntäytyivät ylös tautivuoteelta tai nilkuttivat kainalosauvoilla ylös lähetystön marmoriportaita, jos kutsu kävi.

Merkkihenkilöiden lisäksi vallankumouksen vuosipäivälle kutsuttiin myös pieni joukko aatteellisesti ansioituneita kansalaisia.

Mannerheim-näyttely Suomen Ranskan Instituutissa

Pariisissa esillä oleva näyttely painottaa Mannerheimin roolia tieteilijänä ja maailmankansalaisena.

C.G.E. Mannerheimin elämäntyöstä ja urasta kertova näyttely on avattu Suomen Ranskan Instituutissa Pariisissa. Näyttelyssä painottuu Mannerheimin rooli eurooppalaisena maailmankansalaisena ja tieteen harrastajana. Suomen marsalkan syntymästä on ensi vuonna kulunut 125 vuotta.

Näyttelyä on vauhdittanut myös samaan aikaan pidetty seminaari. Mannerheimin elämäntyötä valottivat seminaarissa professorit **Matti Klinge** ja **Jukka Nevakivi** sekä kenraaliluutnantti evp. **Ermei Kanninen**.

Mannerheim-näyttely on avoinna marraskuun alkupäiviin. Lokakuun aikana nähdään katselmukseen liittyen videoita, jotka täydentävät näyttelyaineistoa. Esillä on valokuvia ja marsalkalle kuuluneita esineitä.

Mannerheim-museo on ollut yhdessä Suomen Ranskan Instituutin mukana järjestämässä näyttelyä.

Koirien ja kissojen vienti Suomeen helpottui

Koiria ja kissoja on voinut viedä Suomeen lokakuun alusta lähtien ilman maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston lupaa. Rabiesmaista vietävät eläimet pitää kuitenkin olla rokotettuja rabiesta vastaan.

Rabiesrokotus vaaditaan Neuvostoliitosta, Baltian maista, Turkista, Aasiasta, Afrikasta sekä Etelä- ja Keski-Amerikasta Suomeen viedyiltä koirilta ja kissoilta.

Myös Yhdysvalloista, Kanadasta ja Euroopan rabiesmaista Suomeen viedyiltä koirilta ja kissoilta vaaditaan rabiestodistus.

Jos merkintä raivotautirokotuksesta puuttuu, eläin palautetaan lähtömaahan omistajan kustannuksella.

Sibelius-akatemialle hiljainen musiikkisali

Sibelius-akatemian saneeraus ja uudisrakentaminen entisessä Konservatoriossa Pohjoisella Rautatiekadulla on valmistunut. Käyttömahdollisuuksiltaan harvinainen koko Euroopassa on uusi kamarimusiikkisali, joka rakennettiin konservatoriokorttelin sisäpihalle.

Erikoista kamarimusiikkisalissa ovat seinäpaneelit, jotka haluttaessa kääntyvät kokonaan ääntä imeväksi pinnaksi. Näin syntyy hetkessä mykkä musiikkitila, jossa on mahdollista rakentaa äänikenttiä. Sähköisen musiikin tekijät käyttävät salin mykkää puolta. Kaiken kaikkiaan salin akustiikkaa voidaan säädellä rajattomasti kääntöelementtien avulla.

Uudisrakantamisen ohella Sibelius-akatemia sai Pohjoiselle Rautatiekadulle saneerattuja harjoitustiloja, studiotyyppisen äänittämön ja ja tarkkaamon sekä urkusalin.

Vanha konserttisali on peruskorjattu ja yleisötila on supistunut jonkin verran. Kokoluokassaan salia sanottiin akustisesti Helsingin parhaaksi. Salin rakenteisiin on tehty muutoksia, jotka ovat tuoreeltaan herättäneet arvostelua.

Sibelius-akatemian viisikerroksisen talon suunnitteli alun perin Helsingin Konservatoriolle arkkitehti Eino Forsman.

Viron kolikot Outokummun kuparista

Outokumpu Copper toimittaa Viroon 120 tonnia kuparisia kolikkoaihioita, jotka lyödään rahaksi Tallinnassa.

Sopimus kolikkojen raaka-aineesta on allekirjoitettu, ja kolikkoaihiot toimitetaan useammassa erässä, kerrotaan Outokumpu-yhtiöstä. Ne toimittaa yhtiön Porin yksikkö.

Kokoomus laskisi naiset armeijaan

Kokoomuspuolue laskisi naiset vapaaehtoiseen aseelliseen palveluun armeijaan. Puoluekokousten välillä ylintä päätösvaltaa käyttävä puoluevaltuusto hyväksyi aloitteen, jonka mukaan "naisille mahdollistettaisiin aseellisen varusmiespalvelun suorittaminen vapaaehtoisena sekä sitä kautta eteneminen sotilasuralla".

Naisten pakollista varusmiespalvelusta esittäväksi tulkittu aloite kaatui sen sijaan äänin 19-2. Alunperin naisten ottaminen armeijaan piti käsitellä jo kokoomuksen kesäkuun puoluekokouksessa, mutta silloin kokousaika loppui kesken.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

LLOYD K. HANNULA
79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508)874-0629

FINNEXPRESS
ABSOLUTELY & POSITIVELY
LOWEST AIRFARES
WHEN YOU FLY
FINNAIR TO FINLAND
Scandinavian Bonus Pass
Included Free with Tickets!
ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD
FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:
HANSLIN
TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
FAX 212-688-4495

Maailman tapahtumia

Länsi-Euroopan liittolaiset kiittivät Bushin aloitetta

Saksan johto ylisti Yhdysvaltain aseistuksen leikkausta erityisen tyytyväisenä, koska päätös vie kiistellyt lyhyen kantaman ydinaseet Saksan maaperältä.

Läntisen sotilasliiton Naton pääsihteeri Manfred Wörner kiitti myös aloitetta mutta lisäsi, että Euroopan turvallisuus vaatii takeikseen tietyn määrän ydinaseita.

Liittokansleri Helmut Kohl sanoi kiittävänsä kaikkien saksalaisten nimissä koko sydämestään presidentti George Bushia. "Rauha on nyt turvatumpi', Kohl vakuutti.

"USA käyttää ylivoimaa viisaasti"

Yhdysvallat otti Bonnin arvion mukaan taas käsiinsä aseidenriisunnan aloitteen ja käyttää "viisaasti ylivoimaa", joka sillä on Moskovan keskusvallan romahdettua.

Bush "täytti kaikki toiveemme", sanoi ulkoministeri Hans-Dietrich Genscher, jonka vaatimukset lyhyen kantaman aseiden poistamisesta arveluttivat Saksan liittolaisia.

Saksalaiset uskoivat Neuvostoliiton vastaavan Bushin aloitteeseen ja vaativat samalla nopeasti, että Britannia ja ennen muuta Ranska leikkaavat omaa aseistustaan.

Saksan ja Ranskan suhteita on rasittanut Ranskan päätös valmistaa uusia lyhyen kantaman Hades-ohjuksia, vaikka ne yltävät lähinnä vain saksalaiselle maaperälle.

Ranska: Päätös vie oikeaan suuntaan

Bushin päätös vie Ranskan presidentin Francois Mitterrandin mukaan oikeaan suuntaan. Ranska ei kuitenkaan voi vielä yhtyä suurempien ydinvaltojen aseidenriisuntaan.

Ranskan hallitus muistutti, että se aikoo valmistaa 120:n sijasta vain 30 ohjusta. Aseita ei koota ja sijoiteta joukkoihin, vaan ne varastoidaan osina.

Britannian pääministeri John Major sanoi maansa pitävän kiinni omasta pelotusvoimastaan. Britannia aikoo kuitenkin romuttaa omia lyhyen kantaman ydinaseitaan USA:n tapaan.

Puolustusministeri Tom King sanoi Lontoossa, etteivät Britannian sotalaivat myöskään kuljeta vastaisuudessa ydinlatauksella varustettuja syvyyspommeja.

Ruotsin ulkoministeri Sten Andersson sanoi, että ydinaseettomasta Euroopasta tuli Bushin ehdotuksen ansiosta täysin realistinen hahmotelma. Andersson kuvaili aseriisunta-aloitetta erittäin positiivikseksi.

Tanskan pääministeri Poul Schluter kuvasi ehdotuksia historiallisiksi.

Gordimerille kirjallisuuden Nobel

Etelä-Afrikan hallituksen aikoinaan epäisänmaalliseksi julistama kirjailija **Nadine Gordimer** on saanut vuoden 1991 kirjallisuuden Nobel-palkinnon. Gordimer on kirjoittanut polttavia ihmissuhdekuvauksia Etelä-Afrikan rasistisessa pyörteessä elävistä ihmisistä.

Gordimerista tuli näin ollen ensimmäinen nainen 25 vuoteen, joka on voittanut palkinnon. Palkinnon arvo on noin miljoona dollaria.

Palkinnon myöntävä Ruotsin Akatemia kertoi palkinnon julkaisutilaisuudessa Gordimerin yhdistävän romaaneissaan ja kertomuksissaan kirjallisen taiteellisuuden ja vahvan apartheidin vastaisen sanoman. Akatemian julkilausumassa hänen teoksiaan pidetään "hyvin suurena hyötynä ihmiskunnalle."

Valkoihoinen Gordimer, 67, kertoi New Yorkissa reporttereille, että hän kirjoittaa rodusta ja moraalista, koska hän on elänyt sellaisten ihmisten keskuudessa että tilanne on alkanut kiehtoa häntä paljon.

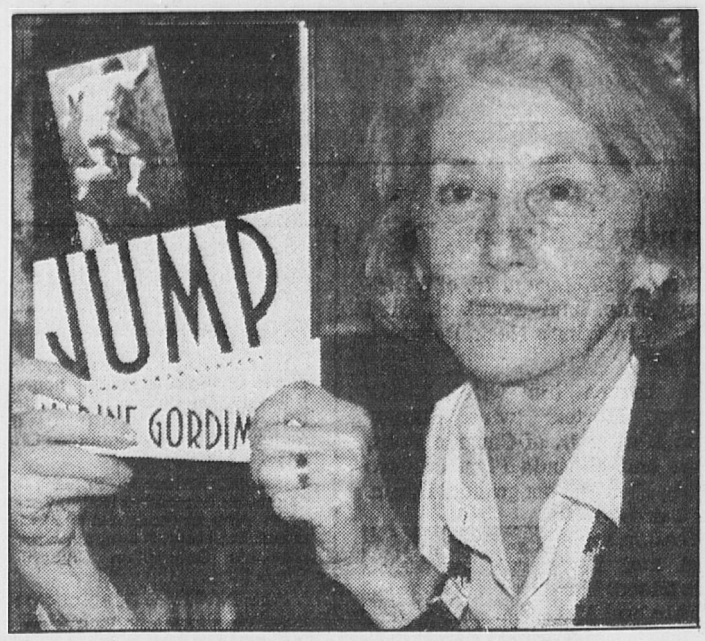

Nadine Gordimer ja hänen uusin kirjansa "Jump".

Afrikan kansalliskongressi, joka on Etelä-Afrikan rotusorronvastainen järjestö, ja jonka jäsen Gordimer on, oli iloinen kuultuaan päätöksestä.

Jotkut Gordimerin kirjoista olivat kiellettyjä Etelä-Afrikan valkoisen vähemmistöhallituksen aikana.

Irak kerää taas kokoon muinaisaarteitaan

Irakin muinaisaarteiden Persianlahden sodassa kärsimistä tuhoista aletaan nyt saada tietoa, ja pahimpia vaurioita on nyt korjattukin. Esimerkiksi shiia-muslimien pyhiinvaelluspaikat Karbalassa ja Najafissa on osin avattu uudelleen laajojen korjaustöiden jälkeen. Molemmat pyhäköt samoin kuin niihin liittyvät hautausmaat vaurioituivat sodassa pahoin.

Pääkaupunki Bagdadin on arvioitu vahingoittuneen äskettäisessä sodassa vähemmän kuin esimerkiksi mongolivalloituksessa 1258, jolloin kaupungin kirjastot ja vesihuolto tuhottiin. Vaikka siltoja ja tietoliikenneyhteyksiä särkyi, muinaisaarteet säilyivät ehjinä.

Pommi osui Irakin historialliseen museoon, mutta sen esineistö oli jo siirretty hyvissä ajoin turvaan eri puolille maata. Vahinkoja syntyi tosin myöhemmin, kun armeija ja kurdikapinalliset taistelivat näissä osissa Irakia.

Kahdeksan Irakin neljästätoista arkeologisesta museosta tuhoutui sodassa sekä sitä seuranneissa ryöstelyissä liki kokonaan, maan muinaisaarteista vastaava **Muayed Said Damerji** arvioi.

Ruotsin valtiopäiville puhenainen

Ruotsin valtiopäivät on valinnut maltillisen kokoomuksen **Ingegerd Troedssonin** valtiopäivien uudeksi puhemieheksi. Hän on ensimmäinen nainen tässä tehtävässä.

Troedsson voitti suljetussa lippuäänestyksessä sosiaalidemokraattien Thage G. Petersonin. Peterson oli istuva puhemies ja Troedsson varapuhemies.

Maltillisen kokoomuksen puheenjohtaja **Carl Bildt** yrittää parhaillaan muodostaa Ruotsiin uutta hallitusta, jossa olisi mukana neljä porvaripuoluetta. Äskettäin pidetyissä valtiopäivävaaleissa sosiaalidemokraatit hävisivät selvästi, ja Ingvar Carlssonin vähemmistöhallitus jätti paikkansa.

Liettuan armeija pystyyn Norjan avulla

Liettua aikoo pyytää Norjalta apua omien puolustusvoimiensa perustamiseksi. Aluksi kyseessä on asiantuntija-apu, mutta Liettuan kerrotaan harkitsevan myös norjalaisten aseiden ostamista.

Norjalainen kansanedustaja Ingvald Godal on viimeksi kuluneen vuoden aikana tehnyt useita matkoja Baltiaan ja solminut yhteyksiä päättäjiin. Hän tapasi viime matkallaan mm. Liettuan puolustusvoimien perustamisesta vastaavan viranomaisen Audrius Butkeviciuksen.

Butkevicius antoi keskusteluissa ymmärtää, että Liettua aikoo jo ehkä syksyllä pyytää Norjan viranomaisilta apua puolustusvoimien perustamisessa.

The right flight to Helsinki

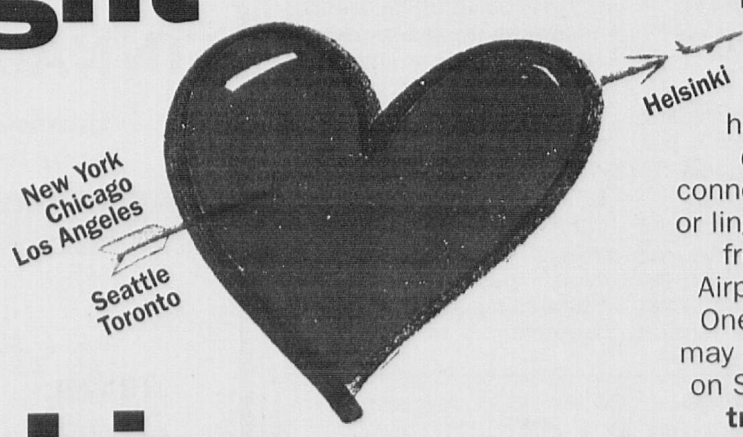

COPENHAGEN AIRPORT

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. **For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.**

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES